

Promotor

contactorgaan van de vereniging van genie onderofficieren

De Genie en de GPS

Trots op de Regimentsadjutant

X-netten, snel inzetbaar en effectief?!

Mentale weerbaarheid

VGGO

1976-2010
34 jaar

Windows®. Life without Walls™. Toshiba raadt Windows 7 aan.

> ALTIJD EN OVERAL MOBIEL COMPUTERGEBRUIK

Met de notebooks van Toshiba

> TECRA S11

De Tecra S11-14U is voorzien van Intel® Core™ i5-560M Processor (2,66 GHz) en legitieme Windows® 7 Professional.

> TOSHIBA EASYGUARD voor zorgeloos mobiel computergebruik

- **Secure**, voor bescherming van gegevens
- **Protect & fix**, systeembescherming, eenvoudige toegang en vervanging van componenten
- **Connect**, voor eenvoudige en betrouwbare draadloze verbinding

TOSHIBA
Leading Innovation >>>

Colofon

De Promotor is het contactorgaan van de vereniging van genie-onderofficiëren. De Promotor verschijnt eenmaal per kwartaal.

Redactie:

aooi T. van Bortel, hoofdredacteur
aooi N. Stip, redacteur en lay-out
aooi M.J.C. v. Veldhoven, redacteur
aooi A. Wever, redacteur
sgt1 P. Vogelaar, redacteur

Redactie-adres:

Redactie Promotor
Stoelenmatter 38 5683 NS Best
intranet: n.stip@mindef.nl
internet: nstip@onsbrabantnet.nl

Aanleveren kopij:

Teksten kunnen bij voorkeur worden aangeleverd middels mail. Digitale foto's (het liefst 300 dpi) apart aanleveren bij het tekstdocument. Mening en zienswijzen, weergegeven in artikelen waarvan de schrijver wordt vermeld, zijn geheel voor diens rekening. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Op grond van de auteurswet kan overname van artikelen en/of illustraties slechts geschieden met toestemming van de redactie.

Deadline kopij:

Promotor nr. 131 - 2011: zaterdag 5 maart 2011.

Bestuur:

Voorzitter: aooi J.R.G. Beljaars
Secretaris: aooi A.T.H. van Ooijen
Smaragd 22, 5345 TM Oss. tel: 0412 - 643574
Penningmeester: aooi b.d. Curfs
Leden:
aooi H.G. Jorgens
aooi P.R.J. Metsemakers
aooi A.M.M. van Rhee
aooi N. Stip
aooi L. de Vos
smi J.W. Timmermans
smi R. de Vries
smi M.B. Waterreus
sgt1 G. Naves

Ereleden:

J.J. de Wolf	J.H. Smit
P.M.A. van Dijk	K.K. Thijssens
G.M. Beerkens	C.J. Hamers
B.P.M. Oude Nijhuis	

Doel:

De vereniging stelt zich ten doel:

- de band onder de onderofficiëren van de Genie bevorderen;
- de belangstelling van de leden voor elkaars taken binnen het wapen bevorderen;
- de leden in te lichten over de personele en organisatorische veranderingen, over oefeningen en andere gebeurtenissen bij het wapen;
- de kennis verhogen over de geschiedenis van het wapen der Genie
- en het levendig houden van de tradities in het wapen.

Lidmaatschap:

De jaarlijkse contributie bedraagt €20,00 door een automatische incasso of middels telebankieren te voldoen bij de aanvang van het kalenderjaar c.q. na ingang van het lidmaatschap door overschrijving op postgiro 37.26.500 ten name van de penningmeester van de VGOO.

Internet:

Webmaster :Aooi b.d. Bernhard Oude Nijhuis
Url: <http://www.vgoo.nl>

Commerciële exploitatie:

J.J. Akkerman
Tel: 06 - 53569550

Profileren in de vorm van publiceren en participeren kan niet automatisch de voorkeur bij verwerving inhouden.

Voorwoord

Hedel , 12 december 2010

Dit is het laatste voorwoord dat ik schrijf in 2010. En zeer waarschijnlijk het eerste voorwoord dat u zult lezen in 2011! Want het heeft ook deze keer weer behoorlijk wat voeten in de aarde gehad om bij u een fraaie Promotor op de deurmat te doen belanden. De redactie en de auteurs, en in het bijzonder aooi Nico Stip die alle artikelen iedere keer weer in record-tijd tot een echte Promotor moet smeden, hebben weer een fraai verenigingsblad afgeleverd. Net zoals de vorige keer. Want met name over die thema-Promotor heb ik de afgelopen weken behoorlijk wat complimenten ontvangen. En dat was terecht want het was, zonder daarbij alle voorgaande Promotors te kort te willen doen, inderdaad een bijzonder geslaagde editie. Met veel actuele

informatie en de laatste inzichten omtrent de bouw van compounds. Met recht een bewaar-exemplaar. Een Promotor die we eigenlijk over een paar jaar weer eens uit de kast zouden moeten pakken om vervolgens eens nauwkeurig te bekijken wat er tegen die tijd allemaal is voortgekomen uit de nieuwste ideeën. En ook wat er niet van gerealiseerd is. Want wie het weet mag het zeggen. In deze barre tijden. En dat is nou precies het leuke en unieke van de VGOO en onze Promotor. Want alle leden zijn in de gelegenheid om hun persoonlijke ideeën en inzichten, hoe uniek of controversieel ze ook zijn, op te schrijven en te laten publiceren in ons verenigingsblad de Promotor. Want wij bepalen helemaal zelf en in volledige onafhankelijkheid wat we willen publiceren in ons blad. Er is geen censuur en er is geen 'big brother' die ons daarin de wet voorschrijft. Zo lang we het maar netjes houden natuurlijk. Dus wij dagen u uit om ook uw ideeën met de leden, en alle andere lezers, te delen. Trek de stoute schoenen aan en grijp uw kans. Zet uw visie op papier en stuur het naar de redactie. Ook wanneer u vindt dat u geen echte schrijver bent, of wanneer uw Nederlands wellicht wat stroef of krom uit uw pen komt, dat maakt ons niet uit. De redactie maakt er vervolgens iets moois van. Misschien heeft u geen inspiratie voor een artikel maar heeft u onlangs wel een unieke genie-foto gemaakt die u met ons zou willen delen? Ook dat kan. Gewoon insturen, de Promotor is er namelijk voor u.

Ook deze Promotor staat weer vol met fraaie artikelen. En er wordt zoals gebruikelijk stilgestaan bij feestelijke en droevige gebeurtenissen van onze leden. Zo ziet u collega onderofficieren rondstappen op het onlangs door de VOG en het Regiment georganiseerde symposium. En ziet u een foto van smi Willy van de Kruijs met 'zijn' Astrid omdat zij op 20 september samen in het huwelijksbootje stapten. En ook ziet u een foto met daarop aooi Steiger. Ed kreeg namelijk op 23 november zijn gouden medaille opgespeld. Uiteraard was de VGOO bij deze gelegenheden aanwezig en hebben wij u allen vertegenwoordigd. Helaas moesten we u ook vertegenwoordigen tijdens de uitvaart van aooi Christ Arts. Hij overleed op 31 oktober, geheel onverwacht na een kort ziekbed. Hij was nog maar 54 jaar oud. De VGOO, u dus, toonde aan zijn nabestaanden onze gevoelens van saamhorigheid door het plaatsen van een VGOO-rouwstuk en door met een bestuursafvaardiging bij de uitvaart aanwezig te zijn. Natuurlijk is dat geen prettige bestuurszaak om te doen, maar laten we wel goed beseffen dat ook dit een uniek vermogen is van de VGOO. Dit eerbetoon vanuit de genieonderofficiëren wordt op zulke momenten volledig tastbaar en door de nabestaanden als uiterst waardevol ervaren. Het onderofficiërs corps kan dit alleen doen omdat u ooit lid van de VGOO geworden bent! Dus laten we daar zeer zuinig op zijn en laten we vooral ook door gaan met het werven van nieuwe leden zodat we dit als categorie onderofficiëren ook in de toekomst kunnen blijven doen. In goede en minder goede tijden.

Tot slot wens ik u en uw dierbaren, namens het bestuur en alle leden, een heel gelukkig, gezond en voorspoedig 2011 toe!

(.)

(.)

Inhoud

3 Voorwoord

5 Redactioneel

5 In de volgende Promotor

5 Wie ontvangen de Promotor:

7 De VGGOO was present:

9 De Genie en de GPS

14 X-netten, snel inzetbaar en effectief?!

16 Het loopt op rolletjes

21 Trots op de Regimentsadjutant

27 Mentale Weerbaarheid

31 In gesprek met: De nieuwe Bataljonsadjutant van 41 Pagnbat

32 De sergeant operatieën (SGTOPN)

32 Terug van weggeweest. SGTOPN doet herintrede bij de Pagnacie.

35 Bijzonder portret voor het Geniemuseum

(.)

Redactioneel

Net als in de afgelopen jaren streeft de redactie ernaar om elke Promotor te vullen met actuele artikelen door en voor onderofficieren. Maar ook artikelen door anderen geschreven maar met informatiewaarde voor de genie-onderofficier zijn natuurlijk van harte welkom.

Het is u mogelijk al opgevallen dat de Promotor deel uitmaakt van een familie van bladen; Genie, Genist en Promotor, respectievelijk het 'algemene' Regimentsblad, het VOG blad met beleids- en DVD artikelen en onze eigen Promotor met artikelen van de werkvloer, door en voor onderofficieren. Dit is gedaan om de kosten te drukken en het verwerven van advertenties richting te geven en te vereenvoudigen.

Daarnaast wordt het communicatieplan verder verfijnd en gecoördineerd met de redacties van de bladen Genist en Genie zonder onze onafhankelijkheid hierbij te verliezen. De thema's voor 2011 zijn demolition, bouwmachines, multiresponse en energievoorziening van compounds. Naast de welbekende Thema Promotor gaan we bij de overige Promotors werken met coverartikelen. Het opzetten van een communicatieplan, waarbij u ook een inbreng heeft, is daarbij van wezenlijk belang om aandacht te schenken aan specifieke onderwerpen. U steun en hulp is hierbij van harte welkom!

Ik verzoek u om belangrijke gebeurtenissen, oefeningen en overige onderwerpen die leven binnen uw eenheid bekend te stellen aan de redactie van de Promotor zodat deze gebeurtenissen verwerkt kunnen worden in het communicatieplan. Het enige wat u hoeft te doen is het aandragen van onderwerpen en het stimuleren van collegae om eens een artikel te schrijven of zelf de pen of toetsenbord ter hand te nemen. Het delen van ervaringen en elkaar informeren is ons aller doel. Denk daarbij ook aan het vormend effect daarvan en aan de kans om het goede werk van uw eenheid onder de aandacht te kunnen brengen. U kunt dat overigens doorlopend doen, het communicatieplan wordt indien nodig aangepast aan de actualiteit.

Wij zien vol verwachting u bijdragen tegemoet. U kunt uw reacties, artikelen en foto's mailen naar aoi Nico Stip. In de colofon zijn alle overige redactieleden vermeld. Overigens zijn nieuwe redactieleden vanuit de parate eenheden ook van harte welkom om zich aan te melden. Indien collegae moeite hebben om een artikel te schrijven of hier nog geen ervaring mee hebben is dat in het geheel geen probleem, vanuit de redactie zijn Gerrit Beerkens en Martin van Veldhoven bereid om een handje te helpen.

Namens de redactie van de Promotor bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking,

Aoi Toine van Boxtel

In de volgende Promotor

Hieronder een overzicht van een aantal onderwerpen die u in de volgende Promotor kunt verwachten.

- Demolitie
- Oefening "Orange Spring" Noorwegen
- Een terugblik op het symposium
- Genieoptreden in fragiele staten, 1 van de onderwerpen van het symposium.
- Misschien wel uw reactie op één van de artikelen
- "Tipje van de sluier opgelicht" door het Kenniscentrum OTC-Genie

Wie ontvangen de Promotor:

- Leden van de VGOO
- Directie Dienst Vastgoed Defensie (DVD)
- Commando Landstrijdkrachten te Utrecht
- 13 Gemechaniseerde Brigade te Oirschot
- 43 Gemechaniseerde Brigade te Havelte
- 11 Luchtmobiele Brigade te Schaarsbergen
- Operationeel Ondersteuning Commando Land te Apeldoorn
- 11 Pantsergeniebataljon te Wezep
- 41 Pantsergeniebataljon te Oirschot
- 11 Geniecompagnie luchtmobiel te Schaarsbergen
- 101 Geniebataljon te Wezep
- Genisten in de uitzendgebieden
- Defensie Materieel Organisatie (DMO) te Den Haag
- Koninklijke Militaire School te Weert
- Opleidings en Trainings Centrum Genie te Vught
- Aspirant Beroeps Onderofficiers Opleiding te Vught
- Regionaal Militair Commando's

Een gerichte proef bij ISAF met uitstekende resultaten heeft ertoe geleid dat;

FORWARD SUPPORT

op basis van een intensieve civiel – militaire samenwerking, aanvullende capaciteit levert tijdens deployment - instandhouding - re-deployment op compounds in uitzendgebieden wereldwijd.

- Ervaren en kundige technici van allerlei disciplines
- Oude broer concept met coachende werking (kennisoverdracht on the job)
- Tijdelijke capaciteit valt buiten het personeel plafond van de missie
- Volledig embedded onder militair kader en geconfirmeerd aan cultuur en (huis)regels
- Prettige en professionele samenwerking

**FORWARD
SUPPORT**

FORWARD SUPPORT TRADING BV
Geerweg 6 – 3241 LC Middelharnis

Tel. +31-187-601556
Fax +31-187-601577

E-mail info@Forwardsupport.nl
Website www.Forwardsupport.nl

De VGGO was present:

WILLIE VAN DE KRUIS STAPT IN HUWELIJSBOOTJE.

Op woensdag 20-10-2010 stapte Willie samen met Astrid Peeters in het huwelijksbootje. De plechtigheid vond plaats in het Kasteel van Helmond. Zowel tijdens de receptie als de avond bruiloft zijn diverse collega's getuige geweest van deze heugelijke dag. Adjudant van Rhee heeft namens alle leden van de VGGO het echtpaar de felicitaties overgebracht. Wij wensen Astrid en Willie samen met hun vijf kinderen veel geluk en voorspoed in de toekomst.

ZILVEREN MEDAILLE SANDER VAN OPHOVEN

Op de valreep voor Kerst ontving Sander van Ophoven uit handen van de lkol Ruud Wols zijn zilveren medaille voor 24 jaar eerlijke en trouwe dienst. De VGGO was present om van dit heugelijke feit getuige te wezen en feliciteerde de jubilaris namens alle VGGO-leden. Nico Stip had de eer, niet om af te slaan, maar om Sander toe te spreken en hem de gebruikelijke geschenken te overhandigen.

GOUDEN MEDAILLE VOOR ADJUDANT ED STEIGER

Op 23 november kreeg stafadjudant Ed Steiger, uit handen van de waarnemend Directeur Personeel en Organisatie Dhr. N. Kütke, de gouden medaille voor 36 jaar eerlijke en trouwe dienst uitgereikt. Ed is PERSCO-adjudant en hij was tot voor kort werkzaam in Den Haag. In de week die vooraf ging aan de

medaille-uitreiking hield het PERSCO echter op te bestaan en werd vanaf dat moment Directie P&O. Tevens verhuisde een groot deel van het personeel naar de spiksplinternieuwe Kromhoutkazerne in Utrecht. In een nog nooit eerder gebruikte feestruimte, waarin een dag eerder zelfs nog een grote steiger (toepasselijk !) stond vond de medaille-uitreiking plaats, zoals dat hoort in front van de aangetreden militairen, burgers en familie. Vanzelfsprekend was ook de VGGO present. De voorzitter sprak de jubilaris, die overigens zelf ook voorzitter van de VGGO is geweest van 1998 tot 2001, toe en reikte aan hem en zijn vriendin Linda de traditionele VGGO geschenken uit. De RA en zijn marketentster ronden vervolgens het geheel stijlvol af. Ed, nogmaals gefeliciteerd namens de VGGO-leden!

(advertorial)

www.esri.nl

GIS voor de Genie

De afgelopen jaren is het takenpakket van de genieist behoorlijk uitgebreid. Er wordt steeds meer verwacht van de genieist en de kwaliteit van de informatie kan vaak nog beter. Met de huidige taken van de Genie zijn er hulpmiddelen die het werk van de genieist makkelijker en nog beter kunnen maken.

Eén van die hulpmiddelen is een Geografisch Informatie Systeem (GIS). GIS is op elk niveau binnen Defensie van toegevoegde waarde. Voor de Brigade Staf tot de individuele genieist die op uitzending data verzameld van de aanwezige of ontbrekende infrastructuur, is GIS een onmisbaar hulpmiddel. Wat is de status van een brug? Welke materialen heb ik nodig voor reparatie en waar liggen deze materialen? Allemaal vragen en uitdagingen waarbij GIS een rol speelt om beslissingen makkelijker, beter en sneller te kunnen nemen.

GIS wordt door veel eenheden binnen Defensie gebruikt voor het verzamelen, beheren, analyseren, visualiseren en delen van Geografische Informatie. ESRI is de wereldmarktleider als het gaat om GIS software. De ArcGIS software van ESRI is dé Defensie standaard bij NATO en de meeste krijgsmachten in de wereld.

Mobiel GIS voor de Genie

Mobiel GIS (van ESRI) maakt het mogelijk om direct op locatie informatie over objecten zoals bruggen, wegen en gebouwen makkelijk, snel en accuraat op te slaan. Voor het verlaten van de poort wordt de laatste geografische informatie geüpload op bijvoorbeeld een laptop of PDA. De commandant beschikt hierdoor over de laatste informatie van het gebied waarin hij zich bevindt, en kan deze aanpassen waar nodig. Deze informatie wordt

vervolgens direct opgeslagen in de centrale database en is daardoor direct beschikbaar voor anderen. Zo beschikken commandanten over de juiste up-to-date informatie en kunnen zij hun acties hier op afstemmen.

ArcGIS

Het ArcGIS platform maakt het mogelijk om alle informatie met een locatie component aan te maken, te wijzigen, te visualiseren en te delen. Deze informatie kan centraal opgeslagen worden, aangepast en hergebruikt worden. Locaties van berm bommen, bruggen, voertuigen en zelfs personen zijn hierdoor te koppelen en geeft een totaalbeeld over een situatie in een bepaald gebied. Het geografische informatie systeem maakt het mogelijk om hierdoor patronen en verbanden te ontdekken. Het geeft tevens meer inzicht in waar, maar ook, waarom iets op een bepaalde locatie is gelegen. De toekomst van GIS binnen Defensie is collaboratie en informatie delen. ArcGIS is dé internationale Defensie standaard, en dat maakt het mogelijk om informatie zowel joint als combined uit te wisselen.

ESRI Nederland

Geographic Thinking biedt nieuwe perspectieven. Daar staat het ArcGIS platform van ESRI Nederland voor. Een Geografisch Informatie Systeem (GIS) neemt vanuit die gedachte een belangrijke rol in het begrijpen en analyseren van onze steeds complexer wordende wereld. ArcGIS is standaard GIS software voor het maken, analyseren en delen van geografische informatie.

ESRI Nederland biedt een veelzijdig en compleet platform aan oplossingen, data, opleidingen en implementaties. Onze deskundigheid komt voort uit jarenlange ervaring binnen Defensie. Daarnaast maakt ESRI Nederland deel uit van het wereldwijde ESRI netwerk. Innovatie, technische ontwikkeling en openheid kenmerken daardoor het ArcGIS platform. Zo is er naadloze aansluiting op andere systemen en speelt ESRI in op nieuwe ontwikkelingen binnen de IT wereld.

Voor verdere informatie, neem contact op met **Rik van der Wansem** op 06-22524793 of **Evert Verveer** op 06-15098033.

De Genie en de GPS

Maj Cris Smeets, kenniscentrum OTC-Genie

Het Global Positioning System (GPS) is niet meer uit ons huidige optreden weg te denken zowel in het civiele als in het militaire optreden. Sinds eind jaren tachtig en begin jaren negentig heeft het gebruik van de (militaire) GPS een exponentiële groei doorgemaakt. Het GPS is van huis uit een Amerikaans systeem maar inmiddels bouwen Rusland (Glonass), China (Beidou of Kompas, vanaf 2015) en Europa (Galileo, 2012) een eigen GPS systeem¹.

Het GPS werd in eerste instantie gebruikt als aanvulling bij het kaartlezen. Hierdoor is het gebruik van het kompas bij het landoptreden naar de achtergrond verschoven. Door het gebruik van Geografische Informatie Systemen (GIS) en andere digitale systemen is zelfs de kaart letterlijk en figuurlijk naar de achtergrond geschoven. Een koppeling van GPS en GIS is een uiterst krachtig instrument. Steeds meer informatiesystemen, wapensystemen, logistieke en communicatiesystemen zijn voorzien van een dergelijke koppeling variërend

van Tom Tom tot Tomahawk. Ook binnen de Genie maken we steeds meer gebruik van informatiesystemen zoals EOD IS, ArcPad en de minder bekende penetrologger en TopCon. Deze systemen zijn op dit moment alleen gekoppeld aan een ruggedized laptop met ingebouwde GPS. Voor uitgestegen optreden maakt(e) de Genie in Afghanistan gebruik van commerciële GPS'n.

Maar er zijn ook gevaren zoals 'jamming' en 'spoofing', twee manieren om een GPS signaal te storen en waardoor een niet beveiligde GPS een verkeerde plaatsbepaling weergeeft². De militaire GPS'n zijn voorzien van SAASM (*Selective Availability Anti-Spoofing Module*) software. Deze module geeft een signaal wanneer de GPS wordt gestoord en niet meer betrouwbaar is. Een groot deel van de commerciële GPS'n (90%) is niet voorzien van een dergelijke module!

In dit artikel wil ik de volgende onderwerpen belichten:

- Hoe gaat de Genie om met het gebruik van de huidige militaire en commerciële middelen?
- In welke categorieën kunnen we de GPS'n grofweg indelen?
- Welke categorie GPS'n biedt de Genie in de nabije toekomst de beste oplossing?
- Tot slot geef ik een samenvatting en een persoonlijke mening over het gebruik van zowel de militaire als de commerciële GPS.

DE GENIE EN HET GEBRUIK VAN DE GPS.

De Genie heeft, sinds de invoering, de GPS omarmd. Niet alleen voor navigatie maar ook voor het markeren van mijnenvelden, het inmeten van kampementen en het maken van routes en waypoints. De militaire GPS van Rockwell Collins, de PLGR (Precision Lightweight GPS Receiver), was de eerste GPS beschikbaar voor de land-eenheden. De GPS werd ingevoerd in het begin van de jaren negentig van de

1 - http://en.wikipedia.org/wiki/Satellite_navigation_system

2 - <http://www.youtube.com/watch?v=fVxDVUsiejQ>

figuur1: De Garmin GPS Map 60

vorige eeuw. De PLGR heeft veel opties die door de jaren heen niet allemaal zijn benut. Door de grootte, gebruikersonvriendelijkheid en de beperking van de speciale batterij heeft de PLGR zijn voor- sprong ingeleverd t.o.v. de commerciële GPS'n die later op de markt zijn versche- nen. Doordat deze commerciële GPS'n ook door genisten in eerste instantie in de vrije tijd werden gebruikt werden de voordelen van deze GPS'n duidelijk zichtbaar (zie figuur 1).

De genisten gingen (hun eigen) com- merciële GPS'n gebruiken voor militair gebruik, een gebruik dat door andere genisten werd overgenomen. Dit leidde zelfs tot acties van eenheden die een commerciële GPS in een kerstpakket verstrekten omdat Defensie tot op heden het gebruik van commerciële GPS'n niet ondersteund. Dit heeft er toe geleid dat ook Genie eenheden op den duur de PLGR aan de kant hebben geschoven en een commerciële GPS in gebruik hebben genomen. Ook onder operationele om- standigheden in Afghanistan wordt de commerciële GPS gebruikt. De gevaren van *spoofing* en *jamming* worden hierbij niet meegenomen. Door de gebruikers- vriendelijkheid en de extra mogelijk- heden van het toevoegen van diverse features (waaronder locaties van IED's en search points) was deze GPS van zeer grote waarde voor de geniegroep en de te ondersteunen manoeuvre eenheid.

Zonder twijfel heeft het gebruik van deze GPS levens gespaard.

Maar het gebruik van deze commerciële GPS kent ook andere beperkingen en gevaren:

1. Het beheer (zowel logistiek als operationeel) van de GPS'n is tot op heden niet geregeld.
2. Doordat de gegevens van GPS naar GPS kunnen worden gekopieerd was het mogelijk dat genisten ope- rationele gegevens op eigen GPS'n meenamen naar Nederland.
3. Er is geen mechanisme dat contro- leert welke versie van de gegevens op de GPS staan.
4. Het kaartmateriaal is door Defen- sie gekocht, terwijl Defensie be- schikt over eigen kaartmateriaal.
5. In Nederland is geen O&T moge- lijk omdat de middelen alleen in Afghanistan beschikbaar zijn.

Nu de laatste genie eenheid in Afghani- stan de sporen uitwist, de Garmin GPS Map 60 aan vervanging toe is en de nieuwe militaire GPS (de DAGR (Defence Advanced GPS Receiver)) op het punt staat te worden ingevoerd, is het een goed moment om de structurele inbed- ding van een militaire of commerciële GPS voor een uitgestegen geniegroep te evalueren.

DE VERDELING VAN GPS'N IN VERSCHIL-LENDE CATEGORIEËN.

CATEGORIE 1: MILITAIRE GPS'N.

Zonder meer voeren de producten van Rockwell Collins de markt aan op het gebied van navigatie voor het militaire landoptreden. Deze GPS'n voldoen

uiteraard aan militaire standaarden die optreden in extreme omstandighe- den mogelijk maakt. Daarnaast zijn de militaire GPS'n ook altijd voorzien van SAASM en maken ze encryptie van data mogelijk. Rockwell Collins heeft voor landoptreden de PLGR, de DAGR en de micro DAGR beschikbaar. De DAGR is de vervanging van de PLGR die komende jaren langzaam uitfaseert. De DAGR ligt in Nederland klaar voor uitlevering. De DAGR is bedoeld voor navigatie maar ondanks het 4-kleurenscherm in grijsstin- ten is het beperkt mogelijk vector kaart- materiaal (bijvoorbeeld wegen, oorden en IED locaties) in de DAGR te plaatsen. Hiervoor is een apart programma nodig dat de Dienst Geografie Koninklijke Landmacht (DGKL) in haar bezit heeft. De werking en mogelijkheden van de DAGR zijn vergelijkbaar met de PLGR. Nieuw in de productfamilie (zie figuur 2) is de MicroDAGR. Deze GPS is vanaf januari 2010 beschikbaar voor het Amerikaanse leger. Hij beschikt over een ingebouwde camera, een MP3 speler en een zogenaamd *vibration alert*. Voor de specificaties van zowel de DAGR als de MicroDAGR wordt verwezen naar tabel 1: vergelijking van de categorieën.

CATEGORIE 2: COMMERCIËLE GPS'N MET EEN EIGEN KAARFORMAAT.

De standaard voor commerciële GPS'n is een kleuren display voor raster en vector kaartmateriaal. Voorbeelden hiervan zijn de Garmin en Satmap. Deze commerciële GPS'n hebben allemaal een eigen kaartsysteem met een eigen kaartformaat. Uiteraard verdienen de commerciële bedrijven hieraan veel geld. De meeste commerciële GPS'n zijn wel geschikt voor *outdoor* activiteiten maar voldoen vaak niet aan militaire specificaties (extreme temperaturen, encryptie van data, SAASM, gebruik van

Figuur 2: de productfamilie van Rockwell Collins.

Figuur 3: commerciële GPS'n Satmap 10 MX en de Garmin Oregon.

AA batterijen enzovoorts). Opslagcapaciteit van data is door gebruik te maken van SD en Micro SD kaartjes voor het optreden in gebieden met een vergelijkbare grootte als Uruzgan geen beperking. Een groot pluspunt van deze GPS'n is de gebruikersvriendelijkheid t.o.v. de PLGR en de DAGR. Daarnaast is een militair geneigd om deze commerciële GPS die hij of zij voor privé gebruik heeft aangeschaft ook voor operationele omstandigheden te gebruiken.

CATEGORIE 3: COMMERCIELE GPS'N ZONDER EIGEN KAARTPROGRAMMA.

Steeds meer bedrijven richten zich op een hardware component voorzien van een interne GPS. Deze hardware componenten kun je voorzien van een Besturingssysteem (bijvoorbeeld Windows

Mobile). Daarna kun je software naar keuze op deze hardware plaatsen. De keuze voor een GIS programma die het kaartmateriaal, waarover Defensie van al haar operationele gebieden beschikt, kan gebruiken ligt voor de hand. Deze onafhankelijkheid is een heel groot voordeel en scheelt tijd voor conversie en verwerving.

Een bijkomend voordeel is de koppeling tussen de handheld en andere hardware zoals een laserafstandsmeter of een fototoestel via de bluetooth poort.

De handheld systemen zijn naast een interne GPS en een kleuren display ook voorzien van draadloze verbindingen WLAN. Deze oplossing is voor de toekomst wellicht de meest geschikte. De kracht van deze oplossing ligt niet in

de handheld zelf maar in de stap ervoor. Vanuit ArcGIS met een aparte extensie is het mogelijk zogenaamde *services* aan te maken. Een *service* bestaat bijvoorbeeld uit rasterinformatie (satellietbeelden) en operationele lagen (zoals wegen, bruggen en IED locaties). Deze *service* bevat ook het programma waarmee de informatie kan worden getoond. Gebruik makend van een draadloos netwerk WLAN kan iedereen die hiervoor is geautoriseerd deze *service* laden op zijn handheld (bijvoorbeeld op de basis voordat de patrouille start). Het grote voordeel van deze oplossing is het beheer van de gegevens. De maker van de *service* hoeft maar 1 handeling te verrichten namelijk het beschikbaar stellen van de *service*. De verantwoordelijkheid van het laden van de gegevens ligt bij de gebruiker!

CATEGORIE 4: GPS'N IN COMBINATIE MET EEN TELEFOON.

Het ultieme koppelen van componenten is in de huidige generatie smartphones al doorgevoerd. Alle voordelen die bovengenoemde categorie 2 en 3 hebben zijn ook van toepassing op categorie 4. De nadelen van het gebruik van een mobiele telefoon zijn de mogelijkheid om te worden gepeild en de afhankelijkheid van de dekking van het telefoonnetwerk in het operationele gebied. Vanwege deze nadelen wordt deze categorie nog niet verder uitgewerkt.

Figuur 4: Commerciële GPS'n zonder eigen kaartprogramma

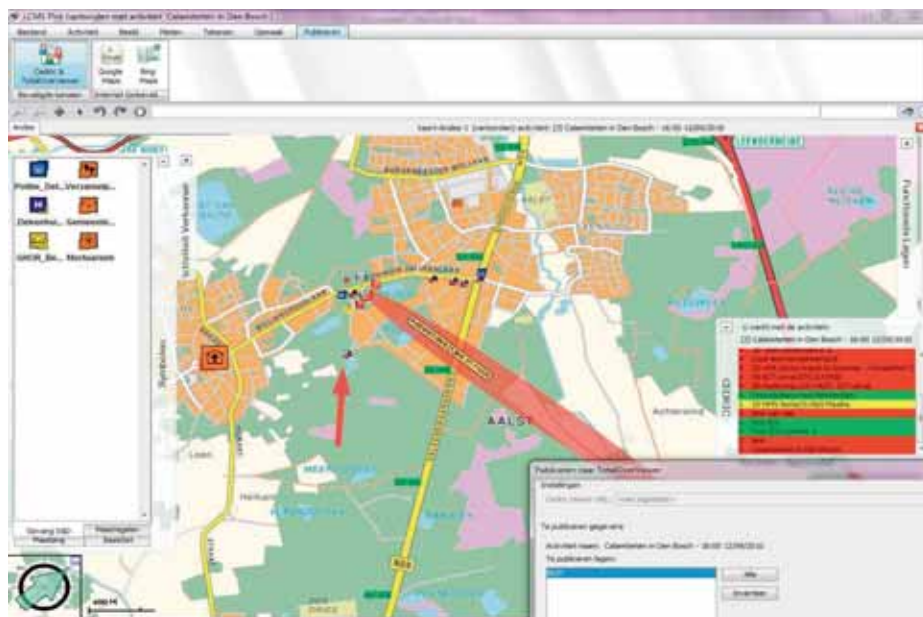
HAN DATAPORT

RAMPENBESTRIJDING EN CRISIS MANAGEMENT SYSTEEM

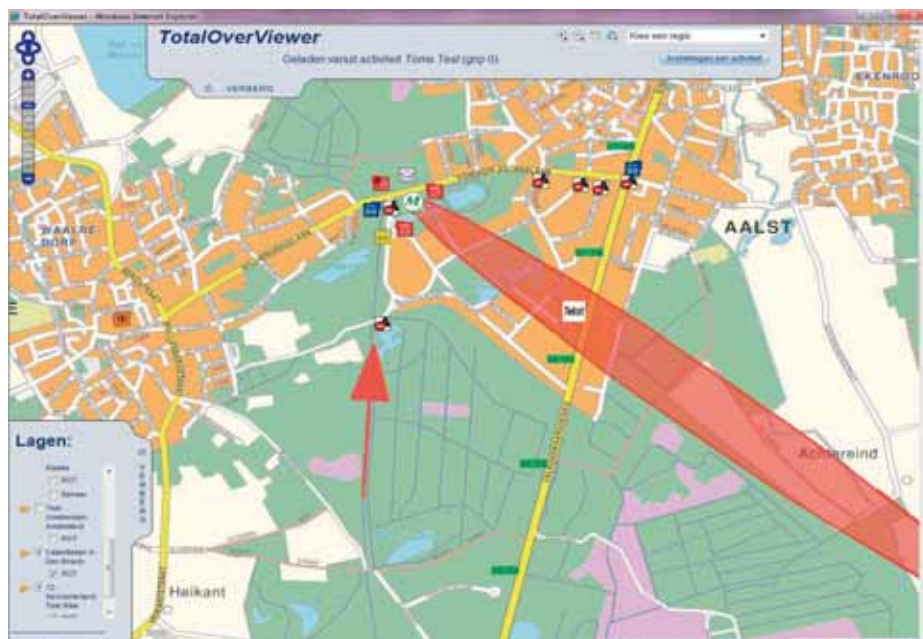
Vanuit de praktijk ontwikkelt HAN Dataport / MultiOperations nu de 3e generatie crisis- en rampen- informatie en communicatie software.

- **1995** HAN Dataport ontwikkelde een testomgeving in samenwerking met brandweer-korpsen in de provincie Utrecht onder de naam I2VSM
- **2000** HAN Dataport ontving van de provincie Utrecht opdracht voor de uitrol van een provinciedekkend communicatiesysteem voor rampenbestrijding onder de naam TeleBRAINS, de 1e oplossing in haar soort in Europa, waarmee Nederland vooraan liep in de wereld.
- **2002** De 4 regionale korpsen in Zuid Holland sloten zich aan en TeleBRAINS werd getransformeerd naar MultiTeam de gezamenlijke oplossing voor de Randstad.
- **2005** MultiTeam wordt door de reddingsdiensten, politie en Bundeswehr in Duitsland ingezet in de grootste naoorlogse operatie bij het bezoek van de Paus aan Keulen en Kerpen, waar 10.000 hulpverleners bij betrokken waren en alle inzetten met MultiTeam werden gecoördineerd. Ook de samenstelling van het totaalbeeld en de communicatie naar alle hogere staven verliep via MultiTeam.
- **2006** Ook de Regionale Brandweer Amsterdam Amstelland voert MultiTeam in, waarmee de gehele Randstad, met haar hoge bevolkingsconcentratie, de belangrijkste industriegebieden en (lucht-)havens en de drukste verkeers- en vaarwegen en spoorwegknooppunten, is afgedekt.
- **2006** Nog in het zelfde jaar start het zusterbedrijf MultiOperations in opdracht van het project Netcentrisch Werken met de ontwikkeling van de volgende generatie software voor een Crisis Management Systeem.
- **2010** HAN Dataport / MultiOperations en Centric IT Solutions slaan de handen ineen en sluiten een samenwerkingsovereenkomst voor de ontwikkeling van de nieuwste technologie in Rampenbestrijding- en Crisis Management Software.

Centric IT Solutions landelijk bekend als de grootste automatiseerder voor lagere overheden, woningcorporaties en waterschappen ontwikkelde “AMBU”, dé oplossing voor de ambulance sector voor een efficiënte rittenadministratie en gevensuitwisseling in de zorgketen.

Gedeeld situatie beeld in de Plot

Publicatie vanuit de Plot van het gedeelde beeld in de Viewer

Daarmee is de samenwerking tussen beide partijen de beste oplossing voor toekomstige generaties software op het gebied van Rampenbestrijding en Crisis management, omdat alle relevante disciplines worden afgedekt en brede ervaring wordt ingebracht. De beste garantie dat onze nieuwe generatie software de meeste geschikte oplossing voor de regio's vormt is gelegen in het feit dat het systeem alle functionaliteiten van Cedric bevat en alleen maar beter wordt

door toevoegingen op het gebied van GIS en de uitgebreide grafische mogelijkheden van Team On-line.

HAN Dataport / MultiOperations b.v.
Zonnebaan 12C, 3542 EC Utrecht
Contactpersoon: Ing. W. M. Bloem
Telefoon: 030 – 2142112
Gsm: 06 29605200
e-mail: bloem@han-dataport.nl
website: www.han-dataport.nl

WELKE CATEGORIE GPS BIEDT DE GENIE IN DE TOEKOMST DE BESTE OPLOSSING?

In onderstaande tabel zijn enkele voorbeelden van bovengenoemde categorieën vergeleken³.

Categorie →	1	2	3				
Systeemeis ↓	DAGR	MicroDAGR	Garmin	SATMAP	Trimble	Getac	Magellan
Gebruikersgemak	-	?	++	++	+	++	+
Hoeveelheid functionaliteit t.o.v. gewenste hoeveelheid	-	?	+	++	+/-	+	+
Ruggedized	++	+	+	++	++	+	+
SAASM	+	+	-	+	-	-	-
Geschikt voor batterij AA	+	+	+	+	-	-	+
Besturingssysteem	Eigen	?	Eigen	Eigen	Windows Mobile	Windows Mobile	Windows Mobile
Kaartsysteem	Eigen	?	Map source	Global Mapper	ArcPad	ArcPad	ArcPad
Geschikt voor export ArcGis kaartmateriaal	+/-	?	-	+	++	++	++
Gebruik SD of micro SD	Intern max 32Mb	Micro	Micro SD Intern	SD extern	SD extern	SD extern	SD extern
MIL STD 810F	+	+	-	+	+	+	-
Interne camera	-	+	+	-	-	+	+
Kleurenscherm	-	+	+	+	+	+	+
Tracklog exporteren	+	?	+	+	+	+	+
Bluetooth	-	?	-	-	+(2.0)	+(2.0)	+(2.0)
Koppeling d.m.v. kabels	+	+	-	+	+	-	-
Wireless LAN	-	-	-	-	+	+	+
Werktijd batterij	?	?	Max 6hr	Max 12-16hr	Max 15hr	Max 8hr	Max 10hr
USB connectie	+	+	Mini naar USB	Mini naar USB	Mini naar USB	Mini naar USB	Mini naar USB
Gewicht in gr	450	151	193	250	558	300	224
Afmetingen in cm	16x9x4	6x6x3	11x6x4	12x7x3	18x10x5	14x8x3	15x6x3
Scherminstellingen (IR)	+	-	+	++(IR)	+	+	+
Waterproof	IPX7	IPX7					
Prijsindicatie	?	\$ 1600.-	€ 600.-	€ 400.-	\$ 2000.-	\$ 1100.-	£ 1995.-

Vanuit een militair en budgettair oogpunt vergeleken (slechts 3 GPS'n beschikken over een SAASM) is de Satmap 10 MX de beste optie. Het enige nadeel van deze GPS is de mogelijke tussenkomst van het kaartprogramma Global Mapper. De Satmap 10 MX heeft wel de mogelijkheid om het kaartmateriaal aangemaakt door ArcGis in te lezen. Op dit moment is het onduidelijk of het programma Global Mapper dan nog steeds moet worden gebruikt. Verder is van de MicroDAGR nog teveel onbekend om een gefundeerde uitspraak te doen.

Gericht op de toekomst is een handheld uit categorie 3 de beste oplossing. Gelet op het besturingssysteem, de onafhankelijkheid van GIS en de mogelijkheid tot WLAN is de Getac P535F de beste optie. Het enige nadeel van de hand-

³ Als schrijver van het stuk dien ik eerlijk te vermelden dat ik zeker niet volledig ben geweest maar dat ik van genoemde GPS'n een beperkte ervaring heb opgedaan.

helds is het ontbreken van de SAASM. Onderzocht dient te worden of deze SAASM software als los element aan de handheld kan worden toegevoegd. Als dit mogelijk is biedt de categorie 3 handheld een absolute waardevolle oplossing voor het optreden van een uitgestegen geniegroep.

categorie 3 en 4 handhelds verder zijn geëvalueerd.

Vanuit het KC OTCGenie zal ik binnenkort een behoeftestelling indienen voor de vervanging van de Garmin GPS Map 60. Gezien de ervaringen vanuit Afghanistan denk ik dat deze behoefte een stevig fundament heeft. Als een lezer een andere mening heeft of door het lezen van dit artikel een aanvulling wil geven, verzoek ik contact op te nemen met het KC OTCGenie, Maj Cris Smeets.

Garmin: www.garmin.nl
 Satmap: www.satmap.com
 Trimble: www.trimble.com
 Getac: www.getac.com
 ikeGPS: www.ikeGPS.com
 Magellan: www.por.magellanGPS.com
 MicroDagr: www.rockwellcollins.com

()

TOT SLOT

De GPS voor de uitgestegen geniegroep heeft in Afghanistan zijn waarde bewezen. De huidige commerciële GPS (Garmin GPS Map 60) dient te worden vervangen. De Satmap 10 MX is vanuit militair en budgettair oogpunt de beste optie maar de Getac P535F is mogelijk beter op de toekomst voorbereid.

Mijn persoonlijke mening is de vervanging van de PLGR door de DAGR gewoon door te laten gaan. Deze kunnen prima in het voertuig i.c.m. het Battlefield Management Systeem functioneren. Daarnaast heeft de uitgestegen geniegroep nog steeds behoefte aan een handheld GPS. Het zou mijn voorkeur genieten de Satmap MX10 te implementeren binnen de Genie in afwachting van de evolutie van de categorie 3 en 4 handhelds. Met een levensduur van ongeveer 3 tot 5 jaar zijn deze GPS'n alweer aan vervanging toe op het moment dat de

X-netten, snel inzetbaar en effectief?!

door Frans Schiltman, kenniscentrum OTC-Genie

Het net uitgespreid op het maaiveld

NON LETHAL CONTRA MOBILITEITSMIDDELEN

In het kader van onderzoek naar Non Lethal Contra Mobiliteitsmiddelen zijn door TNO, in opdracht van de Genie, van 18 t/m 20 oktober j.l. testen uitgevoerd met voertuigstoppende netten (X-Netten). Deze testen vormen het begin van een algeheel onderzoek. Waarom nu Non Lethal Contra Mobiliteitsmiddelen? Iedereen zal kunnen

ten, vernielde bruggen, wegen etc. zijn dan nauwelijks denkbaar als contra mobiliteitsmiddel bij dit soort missies. Toch denk ik dat bijna alle uitgezonden genisten wel iets te maken hebben gehad met een al dan niet geïmproviseerd middel om de "tegenstander" tegen te houden of in een bepaalde richting te dwingen. Denk maar eens aan hesco's als sluis, draadhindernissen om gebieden te ontzeggen, ijzeren stekels, gevulde paletboxen en ga zo maar door.

De meetapparatuur

begrijpen dat niet alle traditionele contra mobiliteitsmiddelen overal te gebruiken zijn. Steeds vaker treden we op in verstedelijkt gebied en bijna altijd onder de burgerbevolking. Een missie is meestal niet van meet af aan een "vechtmisatie", en zal dat lang niet altijd worden. Er zullen echter bijna altijd schermutselingen plaatsvinden waarbij geweld moet worden gebruikt. Mijnen(velden), tankgrach-

STOP

Het onlangs beproefde net is bedoeld om wielvoertuigen te stoppen. Op dit moment is er een tweetal netten in omloop, een voor lichte voertuigen tot 3000kg en een voor voertuigen tot 10000 kg. De netten wegen respectievelijk 12 en 17 kg en zijn gemakkelijk te dragen. Je kunt de netten vanuit de beweging of voorbereid leggen en verankeren met een paar haringen. Verankering heeft geen enkele invloed op de werking van het net. Aan het begin van de netten is een rij van spijkers met een weerhaak aangebracht, die zich in elke band vreten en ook niet meer loslaten. Vervolgens slaat het net zich om het wiel en de as van de auto, waardoor deze tot stilstand komt. Zelfs de zogenaamde "Run Flat Tire" kon niet aan de spijkers ontsnappen.

- De netten zijn op een aantal manieren getest:
- Werken de netten ook op onverharde of semiverharde wegen, al dan niet in een bocht?
- werken ze ook als ze gehalveerd zijn en slechts 1 wiel contact maakt met het net?
- zijn ze nogmaals bruikbaar nadat er een voertuig is in gereden?

HEBBES!

STOP NOU!

ZEI IK TOCH!

Tot slot wil ik 413 Pagncie (zw) bedanken voor de steun en medewerking door het leveren van een groep sldn en kpls en chauffeurs van het Ostpel voor het plaatsen van de netten en besturen van het voertuig. En last but not least natuurlijk de ODB gp, ook van 413 Pagncie(zw), die de ondankbare taak had om telkens weer de vastgelopen netten te verwijderen en de vtgn weer rijklaar heeft gemaakt.

(.)

De testen zoals we ze bedacht hadden zijn allen goed verlopen. Of je nu met een 3500kg wegende automaat Mercedes stapvoets of 50 km/u rijdt maakt niet uit, je komt er niet door.

Zien we toepassingen? Jazeker. Bijv. in raodblocks, als snelle wegafsluiting, als stoppende voertuighindernis in een toegangspartij of anderszins. Elke genist kan waarschijnlijk nog veel meer mogelijkheden verzinnen. We zien het ook als een mogelijk contra mobiliteitsmiddel voor luchtmobiel optreden. Zelfs inzet door andere ehndn dan de genie is zeer goed mogelijk.

Eenmaal ingezette netten waar een voertuig is in gereden, zijn niet meer bruikbaar. Wel kun je ongebruikte netten makkelijk weer oppakken en elders gebruiken.

Feit is echter dat we de netten niet in de bewapening hebben en of we ze gaan krijgen is nog onzeker, m.n. vanwege de huidige roerige tijd waarin we ons als defensie bevinden. Desondanks moeten we in het achterhoofd houden, dat het testen van deze netten slechts het begin is van hopelijk veel meer soorten Non Lethal Contra Mobiliteitsmiddelen.

HE CHEF, DE AUTO,, HIJ DOET UT NIE MEER.

Het loopt op rolletjes

In de nieuwe Engineer Force Support School gaan we een kijkje nemen in de wereld van de bedrijfsdeuren. De particulier denkt hierbij waarschijnlijk direct aan zijn garagedeur – vaak nog van het type 'kanteldeur' – maar er zijn meer smaken op de markt. Je hebt de sectionale deuren, die de moderne garagebezitter ook zullen aanspreken. Soms zie je ook zijwaarts sectionale deuren. Of zijloopdeuren. Vouwdeuren komen ook voor. En dan is er natuurlijk de roldeur: hij gaat omhoog open en naar beneden weer dicht. Niks moeilijks. Overigens is deze roldeur - tot verbazing van de schrijver - niet eens de meest voorkomende vorm van bedrijfsdeuren. Zoveel

bedrijfsfuncties; zoveel bedrijfsdeuren!

Een gesprek met adjudant der Genie Coert Langenhuijzen, opvolgend commandant van het Instructiepeloton Grond-, Weg- en Waterbouwkunde van de EFFE, met een hal voorzien van zes *state-of-the-art* roldeuren. De school is sinds enkele maanden gehuisvest in een jaloersmakend mooi en groot gebouw op de Lunettenkazerne, met van die *domotica*-achtige details, die de militaire bezoeker - nooit verwend geweest met enige luxe of gemak in kazernegebouwen - met stomheid slaan: de entreedeuren zwaaien vanzelf open!

Van binnen naar buiten lopend moet je echter wel uitkijken voor die deuren; misschien waren opzij schuivende deuren toch handiger geweest.

De onderhouds- en instructiehal van het instructiepeloton GWW deze hal heeft zes opstelplekken voor kranen, shovels en ander groot spul. En dus ook zes sectionaaldeuren. En daartussen ook nog een aparte

gewone deur – een loopdeur - voor personen. Langenhuijzen: "Onze sectionaaldeuren zijn alleen van binnenuit te bedienen; aan de buitenkant zit helemaal niets en dat is wel zo veilig. Als je van buiten komt, moet je dus eerst zelf door de loopdeur naar binnen om de grote deuren te bedienen. Wij hebben om een aantal redenen speciaal voor deze constructie gekozen. In de instructie werken we altijd met klasjes, dus als een machine naar binnen of naar buiten moet, is er altijd wel een tweede man die de sectionaaldeur bedient, terwijl de chauffeur op zijn machine blijft zitten. We hadden ze ook met *remote control* kunnen krijgen, maar daar hebben we niet voor gekozen. Wat ik al zei: er zijn altijd genoeg mensen om de deur te bedienen. En mocht je eens niet met zijn tweeën zijn en je moet eruit: de deuren gaan bewust niet zo heel snel dicht en ik zou dus wel op de knop 'sluiten' durven drukken en dan snel in mijn jeep springen, maar met een hoge machine zoals een kraan of een shovel waag ik dat toch maar liever niet."

In een andere vleugel van de EFFE zit bouwtechniek. Hun houtopslag heeft ook een bedrijfsdeur, die weer een totaal andere dimensie heeft dan bij de kranen. Hun sectionaaldeur is vrij laag, maar daarentegen zeer breed, omdat

het toch wel handig is dat lange balken op een vorkheftruck er door naar binnen gereden kunnen worden.

VEILIGHEID

Volgens de adjudant zijn de huidige bedrijfsdeuren niet te vergelijken met die uit zijn jonge jaren; de jaren '70. Die moesten met de hand bediend worden via een kettingsysteem, soms zelfs met een lier. Veel veiligheidsvoorzieningen hadden ze ook niet: als de kabel of de ketting brak, kletterde de deur gewoon naar beneden.

Nu is er veel aandacht voor veiligheid. Adjudant Langenhuijzen: "Onze nieuwe deuren zijn helemaal elektronisch gestuurd: met een druk op de knop gaan ze omhoog open of weer omlaag dicht. En tijdens het openen of sluiten hoeft je de knop niet ingedrukt te houden, want in het onderrubber van de deur zit de veiligheid tegen ongelukken: als het onderrubber iets raakt, gaat de deur gelijk weer omhoog." Bij de installatie bleek dat de deur zelfs bij het raken van de vloer weer terug omhoog ging; dat moest even fijner ingeregeld worden.

Vertrouwt de adjudant al deze moderniteiten wel? "Ja, tegenwoordig hoeven we niet meer bang te zijn voor falende techniek. Stel, de stroom valt uit. Dan blokkeert de deur. Maar je wilt hem dan toch kunnen bedienen; vooral sluiten eigenlijk. Je kunt daarvoor omschakelen naar handmatig gebruik; dat is de noodbediening met een lichtlopende ketting, die er ook aan zit."

COMFORT

De moderne roldeuren zijn ook wat comfort betreft niet te vergelijken met die van een generatie geleden: "Vroeger ratelden en rammelden de roldeuren en bij harde wind kraakten ze. We zitten nu een paar maanden in dit nieuwe gebouw en ik merk dat de deuren hun werk praktisch geruisloos doen. En ondanks hun lage gewicht – veel kunststof – zijn ze toch windvast en goed isolerend tegen de kou."

Door de bouw van deze school met veel schuine buitenwanden hebben de eveneens schuin mee oplopende sectionaaldeuren toch wel een klein ongemak: als

ze open staan en het regent, dan regent het ook zo'n anderhalve meter binnen.

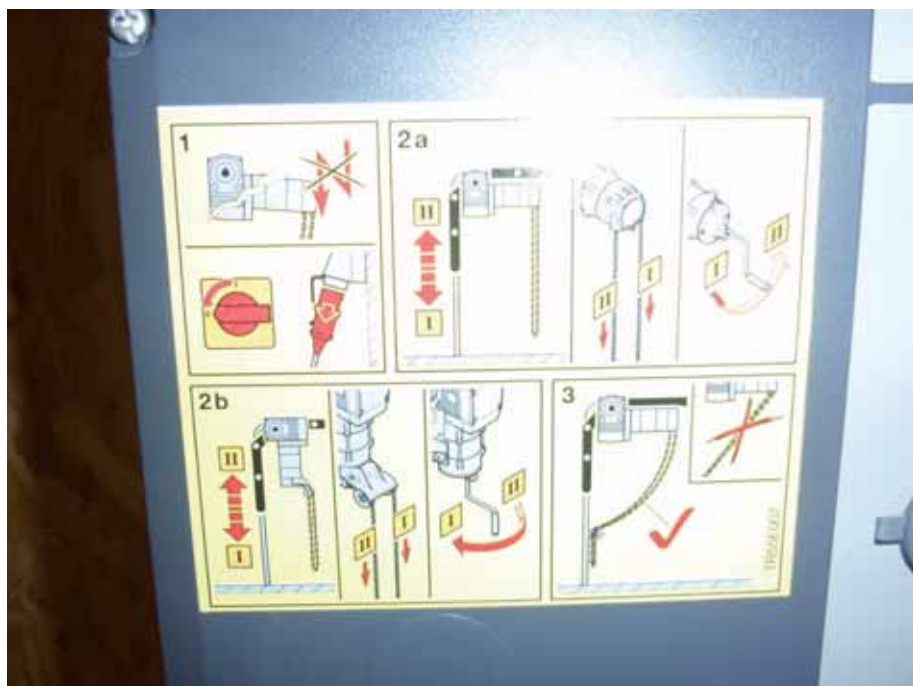
INNOVATIE

Het lijkt allemaal zo simpel: de deur moet open en dicht kunnen. Maar er zit toch heel wat innovatieve techniek in de hedendaagse bedrijfsdeuren, en die techniek dient vele gewenste eigenschappen. Wij zetten ze even op een rijtje: arboveiligheid – inbraakwerendheid – warmte- en geluidsisolatie – ruimtebesparende roltechnieken – snelheid – gebruiksgemak – vluchtweg. Daarnaast willen we ook gewoon mooie deuren; ze moeten dus esthetisch verantwoord zijn.

ONDERHOUD

Van al deze nuttige en mooie eigenschappen wil de gebruiker natuurlijk vele jaren ongestoord gebruik kunnen maken. Hier komt, naast het juiste gebruik, het onderhoud en eventueel een storingsdienst om de hoek kijken. Het schijnt dat je al voor € 20,- per deur een bedrijfje kunt inhuren dat jaarlijks langskomt met een keuringssticker en een spuitbus vet. De officiële term hiervoor zal wel zijn: "jaarlijkse keuring en preventief onderhoud". Maar of zo'n bedrijf ook een snelle storingsdienst heeft en originele reservedelen gebruikt; dat moet je altijd maar afwachten.

(.)

966H

Heavy Wheel Loader

Joint Services
Family of Loaders

The Cat 966H Wheel Loader is a highly productive machine. The Type I machine is equipped with a 4.5 cubic yard rock bucket. The Type II machine is equipped with a 5.0 cubic yard general purpose bucket. Heavy Loaders provide unsurpassed operational readiness for the construction of airfields, roads, landing zones, defensive berms, and anti-tank ditches. The Cat 966H also demonstrates its versatility by lifting barriers for installation, stockpiling material such as gravel, and performing various demolition functions. The articulation point is located near the midpoint of the machine, increasing balance and durability, and allowing for superior maneuverability in tight operating conditions. Both the implement and steering controls are responsive to operator input, allowing exceptional control of the machine and its attachments. The 966H is also a selftransportable unit with a maximum travel speed of 23.2 MPH.

Peter Kanters Key Accountmanager | Rondebeltweg 31 | 1329 BN Almere

T +31 33 494 90 83 | **F** +31 33 495 03 04 | **M** +31 6 30 48 40 58

E peter.kanters@pon.com | **I** www.pon.com

D7R-II

Medium Bulldozer

Joint Services
Family of Dozers

The Cat D7R-II Bulldozer is a highly productive machine. The machine is equipped with either a hydraulic winch, or a multi-shank ripper. The D7R-II provides unsurpassed operational readiness for the construction of airfields, roads, landing zones, defensive berms, anti-tank ditches, and other key military construction missions. This bulldozer can also be used to push-load scrapers, which greatly increases worksite efficiency. The D7R-II is air transportable on the C-5 and C-17 in a driveon, drive-off configuration. It is also transportable on the M870 or HETT trailers.

PON

VERDER. ALTIJD VERDER.

Bredenoord

Wij leveren Defensie betrouwbare stroom!

VERHUUR

VERKOOP

HANDEL

Thuis is stroom vanzelfsprekend. Maar op locatie zijn voorzieningen beperkt of treden storingen op. In dat geval heeft u behoefte aan de meest betrouwbare en complete noodstroomvoorziening, zonder dat u erop hoeft te wachten. Wij leveren alles op het gebied van noodstroomvoorzieningen en dat vrijwel direct. Of het nu gaat om tijdelijke energie of om een permanente installatie.

BREDENOORD BIEDT U:

- Verhuur van aggregaten en toebehoren 15-2000 kVA
- Service 24/7
- Noodstroom aggregaten op maat
- Inruil en verkoop van gebruikte aggregaten en motoren
- Afleverservice & projectmanagement
- Reparatie & onderhoud van alle type aggregaten

Aggregaten nu ook verkrijgbaar met de Clear Air, zelfreinigend roetfilter! (99,9% roetemissie reductie)

Zutphensestraat 319, 7325 WT Apeldoorn
Postbus 20122, 7302 HC Apeldoorn
T +31 (0) 55 301 85 01 - E info@bredenoord.com

www.bredenoord.com

Trots op de Regimentsadjutant

door: Gerrit Beerkens

Ja, het mag wel eens gezegd worden: "Het Regiment Genietroepen is trots op zijn Regimentsadjutant". Op 14 januari 2011 wordt voor de 6^e keer de functie van Regimentsadjutant van het Regiment Genietroepen overgedragen. Onze huidige RA, Adjutant Cees van Vessem, draagt i.v.m zijn FLO, zijn functie over aan Adjutant Frans Schiltman. Alvorens terug te kijken op de afgelopen periode en de nieuwe RA voor te stellen, wil ik graag even stil staan bij hoe het allemaal ontstaan is.

VGGO STOND AAN DE WIEG VAN HET INSTITUUT "REGIMENTSADJUDANT".

Zo'n dertig jaar geleden was ons erelid Adj bd K.K. Thijssens toegevoegd S2 van 101 Geniegevechtsgroep (101 Gnggp), tevens voorzitter van de VGGO. Hij constateerde dat er bij de csm's en smo's van de zelfstandige eenheden (o.a. 101 NBCCie, 102 BMCie, 105 PPBCie, 107 KAUCie, 108 DKRPel en 111 PSO) een gemis was aan een overkoepelende vertrouwensfunctionaris, vergelijkbaar met de bataljonsadjutant (BA) bij de geniebataljons. Hij deed een voorstel

aan de toenmalige plv C- 101 Gnggp, Lkol J. de Groot, om bij de staf van 101 Gnggp een adjudant aan te stellen die deze vertrouwensfunctie moest gaan invullen. Dit voorstel werd echter van de hand gewezen omdat men bang was dat een dergelijke functionaris de zelfstandigheid van de eenheden zou aantasten.

Later kwamen de inmiddels tot kolonel bevorderde J. de Groot en Adj Karel Thijssens weer over de RA in gesprek als eerstgenoemde C-101 Gnggp, tevens Regimentscommandant, C - Prinses Margrietkazerne en Legerkorpsgeniecommandant is en laatstgenoemde als voorzitter VGGO zitting heeft in de Regimentstraditieraad. Daarbij geeft de RC aan dat niet zomaar iedereen voor de functie van RA in aanmerking kan komen, waarna de **VGGO** een "Profiel-schets Regimentsadjutant" formuleert die op 20 maart 1983 aan de RC wordt aangeboden. Betrouwbaar, integer, vak bekwaam, representatief, sociaalvoelend en communicatief- vaardig zijn slechts enkele eigenschappen die de RA moet bezitten. Hij moet een brug kunnen slaan tussen en "gedragen" worden door zowel officieren, onderofficieren, als manschappen.

RA BEGON ALS RSM (REGIMENTAL SERGEANT-MAJOR)

Pogingen om de staf 101 Gnggp uit te breiden met een extra adjudantfunctie lopen op niets uit, waarna de RC, vanwege al zijn nevenfuncties en de hoeveelheid aan regimentstaken, de Sm toeg S3 Opn van 101 Gnggp, Smi Rein Koetsier, vraagt om op te treden als een soort van "Regimental Sergeant-Major". In die hoedanigheid ondersteunt hij de RC o.a. met het verzorgen van felicitaties bij o.a. bevorderingen en het verzamelen van gegevens t.b.v. toespraken door de RC bij de uitreiking van de Regimentsspelden. Vanwege zijn organieke taken kon er echter geen sprake zijn van een echt optreden als Regimentsadjutant. In deze interim periode als RA is overigens op zijn initiatief wel de stok voor de BA's ontworpen en ingevoerd. Het betrof een stok met een koperen knop, waarin het bataljonsembleem gegraveerd was. De VGGO heeft vervolgens voorgesteld om ook de RA een soortgelijke stok met het regimentsembleem te verschaffen, hetgeen geschiedde. Later, tijdens zijn periode als RA heeft Adj Joop van den Tillaard

deze stok laten modificeren door de knop demontabel te maken en er een borrelglasje in aan te brengen.

COMMISSIE VAN "WIJZE ADJUDANTEN" MAAKT FUNCTIEBESCHRIJVING.

De taken van de interim RA blijven vooralsnog enigszins vaag en worden vaak op ad hoc basis ingevuld. Om dit te structureren en vast te leggen, wordt in 1986 door C-101Gnggp en C-GOC een commissie aangesteld die de taak krijgt een functiebeschrijving (FUBE) te maken voor de Regimentsadjutant. Op 6 oktober 1986 is de FUBE klaar en wordt door de commissie, bestaande uit de adjudanten K. Thijssens, R. Koetsier, J. v.d. Tillaard, M. Voesenek, H. Neevel en M. v. Vliet, aangeboden aan de RC en C-GOC. I.v.m. de bevordering tot officier van vakdiensten van Adj Koetsier wordt a.d.h.v. de gestelde criteria, een lijst van mogelijke opvolgers opgesteld. Uitgangspunt daarbij is, dat de nieuwe RA afkomstig moet zijn uit een onderdeel van 1 LK en gelegerd moet zijn op de locatie waar zich het vaandel bevindt, Wezep dus.

Zijn (hoofd)taken zijn als volgt omschreven:

- Meewerken aan ontwikkelen en in stand houden van een uitstekend korps onderofficieren der Genie.
- Hij heeft grote bevoegdheden m.b.t. controle en toezicht bij alle genie-eenheden.
- Hij heeft een gezaghebbende stem in adviezen aan hoger geplaatste autoriteiten binnen ons wapen.
- Hij is vraagbaak en vertrouwenspersoon van de onderofficieren en heeft als zodanig een ombudsfunctie.
- Daagt zorg voor handhaving en bevordering van tradities binnen ons wapen.
- Hij is vaandeldrager van het regiment.
- Hij treedt bij diens afwezigheid op als vertegenwoordiger van de RC bij officiële gelegenheden.
- Hij is in principe aanwezig bij alle commando-overdrachten, beedelingen, medaille-uitreikingen etc. welke betrekking hebben op personeel en eenheden binnen ons wapen.

- Hij bekleedt als "Regimentsoudste" een overlegfunctie tussen officieren en onderofficieren.
- Hij informeert de RC over bevorderingen, onderscheidingen, dienstverlating, overlijden etc van personeel binnen ons wapen en voert de geëigende maatregelen daarvoor uit.

DE RA MOET EEN MAN ZIJN VAN "GROOT ALLURE".

Op 7 november 1986 is het eindelijk zover. Tijdens de jaarlijkse instructiedag onderofficieren wordt door de RC, Kolonel J. de Groot, de eerste Regimentsadjutant van het Regiment Genietroepen geïnstalleerd. In zijn voorwoord stelt de RC dat de RA een man moet zijn van "groot allure". In Adjutant J.H.G.M. van den Tillaard heeft men de man gevonden die in het profiel past en aan alle criteria voldoet. Hij wordt door de ruim 400 aanwezige onderofficieren en genodigden met veel enthousiasme begroet. De nieuwe RA kreeg er meteen een taak bij. Het voorzitten van het jaarlijkse corpsdiner voor onderofficieren der Genie. Het corpsdiner, ooit geboren uit initiatief van en tot dan voorbereid en voorgezeten door de **VG00**, is een niet meer weg te denken jaarlijks evenement dat vanaf 1986 onder verantwoordelijkheid van de RA plaats vindt.

“EEN REGIMENT WAAR JE BIJ WILT HOREN EN WAARIN EENIEDER ZICH THUIS VOELT.” CEES VAN VESSEM BLIKT TERUG OP ZIJN FUNCTIE ALS RA.

Inmiddels staan we op het punt om afscheid te nemen van onze RA, Cees van Vessem. Cees was de zesde RA en heeft deze eervolle functie ruim acht jaar vervuld. “Bij mijn aantreden heb ik de lat voor mezelf hoog gelegd. Ik had mij voorgenomen te werken aan een regiment waarin officieren, onderofficieren, korporaals, manschappen en burgerpersoneel zich konden vinden.

Een regiment waarin iedereen zich thuis voelt en bij wil horen. Ik denk dat dit, mede door jullie steun, gerealiseerd is en ik kijk dan ook met trots terug op een fantastische functieperiode”, zo vertelt Cees. Ontelbare malen heeft hij op genieuwwaardige wijze het regiment vertegenwoordigd en daarbij, samen met zijn marketentsters, de tradities uitgedragen. Medaille-uitreikingen, recep-

foto vaandelwacht bij monument

ties t.g.v. FLO, medal parades, reünies, herdenkingen, commando-overdrachten, opleidingen van offn, oon en sldn, aanmeren van de ABOO, de Bloesemtocht, vierdaagse Nijmegen, maar ook aanwezig zijn op het vliegveld bij de vele rotaties, vertrek en thuiskomst van onze uitgezonden kameraden, maakten deel uit van zijn dagelijkse werkzaamheden. Dat daarbij meestal geen sprake was van geregleerde werk- en rusttijden, mag duidelijk zijn. Desondanks beschrijft Cees deze periode vanwege de verbondenheid, saamhorigheid, vakmanschap en teamgeest als “Geweldig gewoon!”.

“ZIJ BAANDEN DE WEG”

Deze verbondenheid blijkt overigens temeer tijdens de helaas ook minder plezierige gebeurtenissen waarmee Cees te maken kreeg. “Afscheid moeten

nemen van ons ontvallen collega's en jonge mannen die gesneuveld zijn, gaat je niet in de koude kleren zitten.” zo vertelt hij enigszins geëmotioneerd. “De genieuwwaardige wijze waarop we dat als kameraden doen en gedaan hebben, onderstreept nog eens extra het diepe gevoel van verbondenheid, dat zo kenmerkend is voor ons regiment”.

Een van de hoogtepunten vormt dan ook de realisatie van een monument voor gevallen genisten. Bij dit monument op de van Brederodekazerne in Vught, wordt nu jaarlijks tijdens de Wapendag een herdenking gehouden. “Om daar als vaandeldrager met de vaandelwacht te mogen aantreden, doet mij wat” aldus Cees.

“Maar ook de vele malen dat ik onze genie-eenheden heb mogen bezoeken in de uitzendgebieden, hebben diepe indruk op mij gemaakt. M.n. onder vaak zware omstandigheden komt de kwaliteit van onze mannen tot uiting en wordt respect afgedwongen bij de collega's van andere eenheden, ook internationaal. Ja, er wordt wel eens met enige jaloezie gekeken naar de saamhorigheid, kameraadschap, verbondenheid en teamgeest die wij als genisten

AFSCHEID VAN EEN ICOON

Cees van Vessem heeft gedurende 8 jaar de functie van regimentsadjutant van het Regiment Genietroepen vervuld. Dat hij daarbij groot aanzien geniet, niet alleen binnen alle geledingen van het regiment, maar ook ver daar buiten is al lang geen geheim meer. Tijdens het corpsdiner van de officieren kreeg hij een langdurige staande ovatie van de 270 aanwezige officieren als dank en waardering voor de wijze waarop hij de functie van RA heeft ingevuld. Maar ook door de onderofficieren wordt hij op handen gedragen en gezien als een bindende factor tussen de regimentsleden van hoog tot laag. En het feit dat tijdens een afscheidsceremonie op het vliegveld, waar de op uitzending vertrekkende militairen staan aangetreden voor een generaal, alle genisten zich tijdens diens toespraak resoluut afmelden en het gelid verlaten omdat de RA ze oproept om te verzamelen, getuigt van de charismatische uitstraling die Cees heeft op onze manschappen.

We mogen gerust stellen, dat we afscheid nemen van een “man van groot allure”. Cees bedankt!

uitstralen. Ik ben als RA bijzonder trots daar een bijdrage aan te kunnen leveren, maar realiseer mij terdege dat dit alleen mogelijk is door de steun en medewerking die ik in al die jaren heb mogen ontvangen. Niet alleen van mijn superieuren en collega's, maar zeker ook van onze korporaals, soldaten en niet te vergeten onze burgermedewerkers.”

“Mannen en vrouwen van het Regiment Genietroepen, bedankt voor alles en het ga jullie goed. Tot slot wil ik jullie vragen om mijn opvolger, Adj Frans Schiltman, net zo te steunen als jullie mij hebben gedaan en ik ben er van overtuigd dat we in Frans een geweldige regimentsadjutant zullen hebben.”

Jullie trotse regimentsadjutant, Cees van Vessem

ONZE NIEUWE RA, ADJUDANT FRANS SCHILTMAN

Frans Schiltman is 48 jaar en getrouwd met Marian. Ze hebben twee dochters, Sanne en Lotte, die allebei inmiddels het ouderlijk huis hebben verlaten. Hij is geboren in Tiel en woont nu in Best.

"In mijn vrije tijd mag ik graag ATB'n en in mindere mate wegfietsen. Daarnaast heb ik sinds enkele jaren het "golfen"ontdekt. Buiten het sporten lees ik graag, luister graag naar jazz en Latin(jazz) en als het kan sta ik achter het fornuis."

NA 5 JAAR KMAR OMSCHOL- LING TOT SGT GENIE

Na de MAVO en 1 jaar HAVO houdt Frans het leren in 1978 voor gezien en solliciteert hij bij de Koninklijke Marechaussee(KMar). Op 7 jan 1979, opkomst op de Koning Willem III kazerne te Apeldoorn, het toenmalige OCK-Mar. Na 5 jaar in Amsterdam werkzaam te zijn geweest zegt hij de KMar vaarwel en solliciteert bij de KL. Kiezen was er niet bij maar zijn voorkeur ging toen al uit naar de Genie. Hij wordt aangenomen en omgeschoold tot onderofficier Genie en is sinds 1985 werkzaam bij het Regiment Genietroepen.

Hij begint zijn loopbaan als instructeur soldatenopleiding bij het GOC, gevolgd door een plaatsing in Oirschot bij 13 (Brig)pagncie. Daar vervult hij achter-eenvolgens de functies van C-Pagngp, C-Gntkgp, OPC-KV (Klein Verlof, dat bestond toen nog), OPC-Pagnostpel en Sgt OPN. "Een meer dan fantastische tijd." Zo omschrijft hij deze periode.

"PRETTIGE EN OPEN VER- HOUDING MET DE STAF VAN HET BATALJON"

Na Oirschot terug naar de OTE Sappeurs in Vught, "de poort van de genie" zoals hij deze school noemt. Wederom de soldatenopleiding (Instrgp Sappeurs), maar al snel gevolgd door een functie als instructeur bij de ABOO, nu VTO-KMS Genie. "Het opleiden van je eigen collega-onderofficieren geeft een geweldige voldoening," zegt Frans.

Na 4 jaar Vught is het tijd om de blik naar het noorden te verplaatsen en zo vertrekt Frans naar Wezep. Hij wordt csm van 102 Constrcie hetgeen hij als rechtgeaarde pantsergenist een vreemde uitstap vindt. "Ik heb wel even moeten wennen maar ik heb uiteindelijk een geweldige tijd mee mogen maken met een taakvolwassen compagnie en een kaderbestand dat, als het moest, met z'n allen door die ene zelfde deur ging. Wat me vooral opviel was de prettige en open verhouding met de staf van 101 Gnbat en de andere compagnieën. Ik heb veel geleerd in die tijd, maar vooral ook genoten."

Eenmaal terug in het zuiden, volgt een plaatsing bij de staf van het OTCGn. Het bloed kruipt echter waar het niet gaan kan en na deze bureaufunctie gaat hij weer naar de OTE Sappeurs, ditmaal als instructeur VTO-KMA Genie. Ook deze periode omschrijft hij als mooi, maar vooral leerzaam. Sinds 2008 zit Frans bij het Kenniscentrum Genie, Bureau Combat Support Engineering en houdt zich o.a. bezig met projecten als geniemunitie, VOSS (Verbeterd Operationeel Systeem Soldaten), GPR detectoren, BUMA Gn, Functionaliseren genie en nog veel meer.

Op 14 januari 2011 neemt hij de functie van Regimentsadjutant van het Regiment Genietroepen over van Adj Cees van Vessem. Volgens Frans de mooiste en meest dankbare functie die je als onderofficier kunt wensen binnen de genie.

"Inmiddels heb ik een fikse inwerkperiode achter de rug, met name gericht op het zoveel mogelijk mensen, militairen en burgers, ontmoeten om zo je netwerk op te bouwen. De inwerkperiode gebeurde op de typische manier van Cees, zorgvuldig en alle tijd voor mij. Cees, alvast hartelijk dank daarvoor."

HOE GA JE INVULLING GEVEN AAN DEZE UIT- DAGENDE FUNCTIE?

"Het regiment heeft een rijke traditie, waarbij veel dingen in principe zijn vastgelegd. De manier waarop tradities worden uitgedragen en beleefd ligt aan de wijze waarop daar invulling aan wordt gegeven. Het "sausje" zal dus anders worden, laat ik maar zeggen. Voorop staat echter dat ik onze tradities naar beste vermogen zal bewaken, in stand houden en zo nodig zal uitbreiden. Daar waar mogelijk en noodzakelijk zal ik de tradities uitdragen en ons regiment op waardige wijze vertegenwoordigen. Jul-lie zullen me te pas en te onpas zien op kazernelocaties en tijdens oefeningen. Nieuwe regimentsleden zal ik proberen duidelijk te maken wat het is om genist te zijn en hen informeren over onze tradities en teamgeest. Bij de voorbereiding en uitvoering van toekomstige missies zal ik, evenals mijn voorganger, nadrukkelijk aanwezig zijn om onze mannen en vrouwen een hart onder de riem te steken. Daarbuiten zie ik mezelf als oor en oog van de Regiment-scommandant. Hij moet op de hoogte zijn van zaken die voor verbetering vatbaar zijn, maar ook als het gewoon goed gaat, mag dat gezegd worden. Ik wil daarbij graag intermediair zijn, dus als jullie, leden van het Regiment Genietroepen, behoefte hebben aan een praatje, voel je dan vrij om mij aan te spreken of langs te komen op mijn nieuwe bureau dat vanaf januari 2011 gevestigd is in het "Huis van het Regiment Genietroepen" (Geniemuseum).

Ik wens eenieder die werkzaam is in of voor ons regiment, alvast heel veel genistengeluk toe. Daarbij wil ik ook ons thuisfront, onze relaties die het niet altijd even eenvoudig hebben, nadrukkelijk betrekken."

Met Geniegroet,

"SODEJU"

Frans Schiltman

(.)

SkyXS is een internationaal opererende organisatie die gespecialiseerd is in het leveren van telecommunicatie en mediadiensten op elk willekeurig moment, op elke willekeurige locatie. Onze diensten zijn er vooral op gericht om afgelegen werkplekken in contact met het thuisfront te houden, zoals we er momenteel voor zorgen dat militairen in Afghanistan niet vervreemden van familie en vrienden...

Telefonie / GSM

Internet

Televisie

Radio

Connecting Anywhere
is geen loze belofte

Militaire precisie als gemene deler...

*Innovatie
in militaire
navigatie*

SkyDec is gedurende haar bestaan uitgegroeid tot een gerenommeerde ontwikkelaar en leverancier van hoogwaardige militaire GPS hard- en software. De combinatie van kennis van militaire GPS en ons onderscheidend inzicht in de wensen en eisen van de gebruikers, heeft geresulteerd in een innovatief assortiment producten en diensten, én in een unieke aanpak van het leveren aan militaire organisaties over de hele wereld.

SkyDec levert o.a.:

**Militaire GPS systemen Complete navigatie pakketten
Mijnenvraag systemen Militaire GPS antennes**

SkyDec B.V.

Mercuriusstraat 40 3133 EN Vlaardingen
Tel. +31 (0)10 - 462 77 77

E info@skydec.nl www.skydec.nl

SkyXS B.V.

Mercuriusstraat 40 3133 EN Vlaardingen
Tel. +31 (0)10 - 890 00 64

E info@skyxs.nl www.skyxs.nl

Mentale Weerbaarheid

door Nico Stip, Bureau Opleiding & Training Ontwikkeling, OTC-Genie

“Ik weet het nog als de dag van gisteren, mijn eerste IED. Na diverse kilometers search achter de kiezen, was het dan zover. “Confirm” klinkt het uit mijn mond richting de overigen. Ondanks alle planningen vooraf, geeft dit je toch een ‘gezonde’ spanning.” De auteur van dit citaat uit de Promotor 122 heeft het over een “gezonde” spanning, maar er zijn legio voorbeelden dat deze spanning niet gezond meer is. En dat brengt mij bij de aanleiding van dit onderwerp.

LESSONS IDENTIFIED

Één van de signalen die binnen kwam bij het Bureau Lessons Learned van het Kenniscentrum OTC-Genie, was dat er veel stress voorkwam bij de genisten die searchen. Dat op zich is natuurlijk niet vreemd. De Genie is verantwoordelijk voor het searchen (onderzoeken) van routes op Improvised Explosive Devices (IED). Daarbij staan zij constant onder stress en lopen het risico zelf slachtoffer te worden van de IED. Er ontstaat ook stress door de mentale druk van verantwoordelijkheid voor de eenheden die volgen. Bij een “find” dient er heel geconcentreerd gewerkt om de vondst te bevestigen en voor te bereiden op het neutraliseren ervan. Bij een “strike” ontstaan er naast de chaos van de strike zelf, soms enorme schuldgevoelens bij de genisten. Doordat er geen enkele patrouille de poort uitging zonder search capaciteit, ontstond er veel druk op de uitvoering van de TTP's. De geniegroepen kwamen onder druk te staan. Kan hier iets aan gedaan worden? En zo ja, wat?

PROBLEMSITUATIE

Recent onderzoek toont aan dat mentale weerbaarheid een belangrijke determinant is van personele uitval. De militair wordt op missie geconfronteerd met uitdagende omstandigheden, zoals dreiging van IED's, slaapgebrek en werkdruk. Deze stressoren hebben negatieve invloed op de lange termijn inzetbaarheid en motivatie van de militairen. In het inzetgebied worden eenheden die buiten “de poort” een actie hebben uitgevoerd uitgebreid gedebriefd. Ook na afloop van een missie krijgt de psychische nazorg veel aandacht. Voorafgaande aan een missie is er echter over het algemeen minder aandacht voor de mentale voorbereiding.

TNO heeft een onderzoek gedaan naar de factoren die meespelen in de personele uitval bij defensiepersoneel en heeft dit onderzoek in augustus van dit jaar in een TNO-rapport gepresenteerd (TNO-DV 2009 IN639 augustus 2010)

De belangrijkste factoren zal ik noemen:

FYSIEKE FACTOREN

Uitval tijdens selectie en opleiding

- Fysiek onvoldoende
- Blessures
- Ongelukken
- Slaapgebrek

Uitval tijdens/na uitzending

- DNBI (Diseases and Non-Battle Injuries)
- Slaapgebrek
- Invaliditeit

MENTALE FACTOREN

Uitval tijdens selectie en opleiding

- Gebrek motivatie/verkeerde verwachting
- Problemen in privé sfeer
- Slaapgebrek

Uitval tijdens/na uitzending

- Missiestress
- Traumatische ervaring
- Slaapgebrek
- Problemen partner/gezin
- PTSS (Post Traumatisch Stress Syndroom)

Om de ongewenste uitval terug te brengen is het belangrijk om methoden te ontwikkelen die vanaf het begin van de militaire loopbaan de mentale weerbaarheid van de militair en zijn directe sociale vangnet (partner/gezin/familie) verhogen. Te denken valt aan: Voorlichting, Training (workshops), Serious games en de Mentale Weerbaarheid opnemen in TSP's

DOELGROEP

Niet alleen genisten zijn in het missiegebied aan stress onderhevig. Denk daarbij ook aan de Pantserinfanterie. De belangrijkste taak van de pantserinfanterie op missie is het uitvoeren van patrouilles en het beveiligen van konvoien. Daarbij staan zij onder stress door de constante dreiging van vijandelijk contact (TIC). Ook is er een constante dreiging van IED's. Het continue op je hoede zijn en "scherp" te blijven vergt veel van de soldaten. Bij een TIC zorgt de training en de nodige adrenaline voor het drillmatig handelen van de eenheid. Na de actie komen de angst- en stressgevoelens des te harder naar boven. En wat te denken van de Geneeskundige dienst. Geneeskundig personeel worden

Een **stress reactie** is een **normale reactie** op een **abnormale** situatie/gebeurtenis.

tijdens de missie regelmatig geconfronteerd met gewonden. Dat kan als "first responder" zijn maar ook in het role 2 hospitaal. Ondanks uitstekende training zijn deze confrontaties erg stressvol en kunnen traumatische gevoelens opwekken. Kortom de doelgroep is breder dan alleen genisten.

WAT WILLEN WE?

Mentale weerbaarheid betreft de capaciteit van militairen om goed te blijven functioneren onder fysiek en mentaal uitdagende omstandigheden en daarvan snel te herstellen. Zo kunnen mentaal weerbare militairen beter hun operationele effectiviteit behouden tijdens uitdagende omstandigheden, zoals dreiging van IED's, slaapgebrek en werkdruk. Daarnaast zullen militairen die mentaal weerbaar zijn ook beter hun lange termijn inzetbaarheid en motivatie weten te waarborgen. Het is belangrijk om de mentale weerbaarheid van militairen te versterken door hem in de voorbereiding op een missie "tools" aan te reiken. Door met deze "tools" te oefenen en dit op te nemen in het O&T-traject van de militair wordt de militair mentaal weerbaarder en de kans op uitval kleiner. Er lag dus een opleidingsvraag.

Om deze opleidingsvraag te beantwoorden heeft de auteur in samenwerking met MGGZ (Militaire Geestelijke Gezondheid Zorg) een opleiding/training/workshop ontwikkeld die zelfredzaamheidstechnieken bevat om de militair in de voorbereiding op een missie mentaal weerbaarder maakt. De doelstelling van de opleiding moet zijn:

- Verhogen van de mentale weerbaarheid van de militair.
- Verhogen van de inzetbaarheid van de militair gedurende een missie.
- Reduceren van de personele uitval.
- Vermindering van het aantal gevallen van PTSS.

Om snel te kunnen voorzien aan de behoefte van de genisten die nog naar Uruzgan moesten heeft Lkol Drs. Barend Tussenbroek vanuit zijn ervaringen met ISAF-4 een Pilot workshop Mentale Weerbaarheid aan 412 Pagencie gegeven.

MENTALE WEERBAARHEID, DE OORSPRONG

Het principe van mentale weerbaarheid vindt zijn oorsprong in een tweetal onderzoeksvelden te weten:

- het werkveld
- de sportwereld

Psychologen ontdekten een relatie tussen veerkracht, weerstand en werkomstandigheden. Zij stelden meetbare verschillen vast in de eigenschappen van mensen om met druk om te gaan. Dit ondanks het feit dat men in vergelijkbare omstandigheden verkeerde qua fysieke gesteldheid, verantwoordelijkheden, opleiding en economische status.

MENTALE WEERBAARHEID, BEWEZEN EFFECTEN

Dat een hogere mentale weerbaarheid effecten heeft, is in diverse onderzoeken duidelijk aangetoond. Zo blijkt onder andere dat:

1. Personen met hoge mentale weerbaarheid zijn significant beter in staat om te gaan met hoge en continue druk in vergelijking met diegenen met een lagere mentale weerbaarheid.
2. Iemand die gedurende een langere periode werk verricht waarbij opmerste concentratie vereist is, bezit over het algemeen een hoge mate van mentale weerbaarheid. Bovendien maakt deze persoon significant minder fouten.

Figuur 1

Samen met Drs. Deirdre Rietdijk, ook MGGZ, zijn we verder gaan brainstormen over het verhogen van de Mentale Weerbaarheid bij militairen. Uiteindelijk hebben we een O&T-traject voorgesteld dat de volgende elementen bevat: (zie figuur 1)

Een training stress tijdens de initiële opleiding van ongeveer 4 lesuren.
Inhoud:

- Wat is stress
- Hoe herken je stress
- Hoe voorkom je stress
- Stresshanteringsmethoden kunnen toepassen
- Combat Breathing

Training Support Packages (TSP) met toevoegingen van specifieke leerdoelen aan bestaande trainingen.

Tijdens deze trainingen dient expliciet aandacht besteed te worden aan momenten die stress opleveren om bewuster te reflecteren op wat er mentaal en fysiek gebeurt.

een workshop Mentale Weerbaarheid, gedurende de SVV-periode van ongeveer 4 – 6 lesuren.

Inhoud:

- Opfrissen kennis m.b.t. stress
- RET (Relative Emotive Therapie)
- Combat Breathing oefening
- Visualiseren (verhogen concentratie)
- Hot Debrief
- Het zorgsysteem van Defensie

Door het O&T-traject zo in te richten denken we de militairen niet alleen beter voor te bereiden op komende missies, maar ook personele uitval in een eerder stadium te voorkomen. En zeg nou eens zelf, als we slechts enkele gevallen van PTSS met de invoering van het beoogde O&T-traject kunnen voorkomen, dan zou dat toch reden genoeg zijn?

(.)

Duurzaamheid en Milieu

Reeds gedurende 15 jaar is men bij Drehtainer GmbH bezig met het ontwikkelen van nieuwe innovatieve

producten op het gebied van infrastructuur voor troepen van NAVO partners. Een goed voorbeeld hiervan is de Feldlager container die al in 1998 is ontwikkeld. In 2006 is deze container doorontwikkeld

om te voldoen aan een bepaalde mate van bescherming. Met het zicht op een LOT van 20 tot 25 jaar zijn deze woon- en werkcontainers nu nog overal ter wereld in gebruik. Duurzaamheid staat dan ook bij ons hoog in het vaandel.

Gevoed door de wensen van de klant kunnen er specifieke producten ontwikkeld worden in goed en nauw overleg met de afdeling Constructie van de firma Drehtainer. Dit levert een product op, specifiek gericht op het doel van het product en de taak van de klant. Een voorbeeld zijn de huidige woon- en werkcontainers of de gepantserde

faciliteiten die tevens dienst doen als bunker (de zogenaamde *keyelements*). Een van de laatste ontwikkelingen is de mobiele 10-ft pantserwacht-container/OPS container die

zeer goed ingezet kan worden bij de initiële baseopbouw of op de FOB, patrolbases of COP. Deze is stapelbaar en kan eenvoudig worden ingevlogen met een Chinook.

Toekomst

In de toekomst zullen zaken als duurzaamheid, energiezuinigheid en afvalverwerking een steeds grotere rol gaan spelen bij de bouw van een base. Dit ook in het kader van "Zero-footprint". Immers bij een einde van een missie moeten de omgeving en de toestand van het terrein waar een base gestaan heeft schoon opgeleverd kunnen worden. Milieuregels zijn hierbij van belang. Om dit te kunnen bewerkstelligen heeft de firma Drehtainer een aantal innovatieve producten ontwikkeld die hieraan een bijdrage kunnen leveren. Enkele hiervan zijn:

1. Gecentraliseerde klimaatbeheersing

Bij de ontwikkeling van een woon- c.q. werkchalet gaat de aandacht steeds meer uit naar de effectieve toepassing van energie. Dat kan een aanzienlijke besparing op kosten

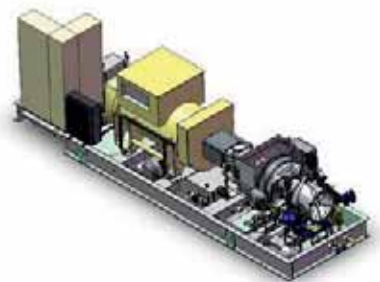
voor verwarming en koeling betekenen en spaart bovendien het milieu.

Efficiënt energie gebruik door vanaf de ontwerpfase in te zetten op energiezuinige bouw- en installatietechnieken en – systemen kan ervoor zorgen dat energiekosten beter in de hand worden gehouden. Voor een schoner, beheersbaar en onderhoudsvriendelijk klimaatbeheersingssysteem kunnen wij elke configuratie aanbieden. Een voorbeeld van het systeem is chalet 22 op MBTK.

2. Turbine energievoorziening

De turbine is als technische oplossing voor energievoorziening al geruime tijd op de markt. Onder druk van spaarzaam omgaan met onze energiebronnen en ons milieu, is deze techniek in de laatste jaren in een stroomversnelling gekomen en gestandaardiseerd voor commerciële toepassingen. Mede met turbineproducent OPRA is er thans een energievoorziening voorhanden in een 20' pantsercontainer die een vermogen levert van 1800 KW (vergelijkbaar met 9 * 200 KW aggregaten) in combinatie met Warmte Kracht Koppeling (zowel koeling en extra energie).

Enkele voordelen zijn: energiezuinig (in combi met WKK); minder brandstofkosten; multifuel brandstof; milieubewust; onderhoudsvriendelijk; goedkoper dan conventioneel; 100% belastbaar (geen PSVC benodigd); logistiek vriendelijk.

3. Zwartwater verbrandingsinstallatie

Voor een Patrol Base kan een zwartwater verbrandingsinstallatie een uitkomst bieden om in het kader van "Zero-footprint" geen problemen te hebben met afvalwater. Het afvalwater wordt in de zwartwater verbrandingsinstallatie afgebroken en de resterende energie wordt gebruikt voor de opwarming van boilers t.b.v. natte prefabs. Hierdoor gaat er weinig energie verloren en is een duurzame werking gegarandeerd.

In gesprek met: De nieuwe Bataljonsadjutant van 41 Pagnbat

Door: Gerrit Beerkens

Begin november j.l. heeft de functiewisseling van Bataljonsadjutant (BA) 41 Pagnbat plaats gevonden. Voor het front van de aangetreden troepen droeg Adj Toon Sprangers zijn stok over aan Adj Arno Bos.

Arno Bos is geboren in Koningsbosch in Limburg en is op een paar dagen na, 50 jaar oud. Zijn jeugd brengt hij door op de boerderij van zijn ouders. Hij is al 27 jaar getrouwd met Anita en woont momenteel in Duitsland, net over de grens in Braunsrath. Het gezin telt drie kinderen, Joanna van 22, Shania van 11 en Kyara van 8 jaar oud. Ook mogen zij zich opa en opa noemen van kleinzoon Dylano. Zijn vrije tijd brengt hij het liefst door met klussen in en om het huis, in de breedste zin van het woord.

STINKENDE DIESELLUCHT EN DE DIENSTPLICHT

Na de middelbare school (LTS-C Elektrotechniek) solliciteert Arno bij zowel de Landmacht als de Marine en aangezien het selectieproces bij de Marine wat sneller verloopt, monstert hij daar aan in 1979. "Al snel besepte ik, dat het spannende beeld dat ik voor ogen had (met de neus in de wind op de voorplecht van zo'n oorlogsschip), niet strookte met de werkelijkheid van alledag. Ik was aangenomen als wapen-elektronicamonteur en belandde in een hok ergens onder in het schip, continue omgeven door stinkende diesellucht. Na een half jaar proeftijd en een illusie armer hield ik het voor gezien en heb ik alsnog gesolliciteerd bij de KL. De selectiemolen draaide echter nog steeds erg traag dus ging ik ondertussen aan het werk als handlanger bij een stukadoorsbedrijf. Vervolgens

kreeg ik een oproep om de dienstplicht te vervullen en zo kwam ik bij de Koninklijke Marechaussee terecht. Daar werd ik opgeleid tot verkeersregelaar (in die tijd ook wel denigrerend "kalkemmers" genoemd). Na een half jaar bij de KMar kreeg ik eindelijk groen licht en kon ik in 1980 met de verkorte opleiding op de KMS starten. In 1982 ben ik geslaagd voor de opleiding Sgt Genie," aldus Arno Bos.

CATEGORIE GEËIGENDE FUNCTIES EN 2E VAKGEBIED

Na een korte tijd instructeur bij het SIOG te zijn geweest gaat hij in 1982 naar de PTS als duiker en instructeur onderwaterverkenner. In de periode 1985 tot 2005 vervult Arno diverse z.g. categorie geëigende functies (gpc en opc) bij 12 en (smo) 41 Pagnbat, afgewisseld door functies in zijn 2e vakgebied duiken bij de PTS, 108 Duikerpeloton en 105 Brugcie. In 2004 wordt hij uitgezonden naar Irak met SFIR-3 als csm van de gncie. "Tijdens die uitzending heb ik ervaren hoe zwaar het is voor m.n. jonge groeps- en pelotonscommandanten om onder spanning te moeten functioneren en onder druk beslissingen te moeten nemen. Daarbij wordt het belang van effectieve groepsvorming soms pijnlijk duidelijk", zo zegt hij.

USASMA (UNITED STATES ARMY SERGEANT MAJOR ACADEMY)

In 2005 gaat hij voor een jaar met zijn gezin naar Amerika om de opleiding aan de USASMA te volgen. "Een fantastisch jaar" zo omschrijft hij deze periode. "Even vrij zijn van de verantwoordelijkheden van alledag en alleen maar werken aan jezelf en je ontwikkeling. Met een diversiteit aan cursisten uit 30 verschillende landen krijg je een heel andere, brede kijk op waar je als organisatie staat. Je beseft dat we als de BV Nederland helemaal niet in het middelpunt staan (ofschoon we dat wel vaak denken) en eigenlijk, als het er om gaat, op het wereldtoneel niet zo veel voorstellen. En toch doen we het niet slecht! We worden door onze partners gezien als een klein eigenwijs en eigengereid volkje met een soms vreemde manier van aanpak, maar "ze flikken het elke keer toch maar weer".

In januari 2006 keert hij terug naar Nederland en wordt geplaatst bij de Instrgp

Verdere Vorming van de OTE Sappeurs, in 2008 gevolgd door de functie van Stafadjutant / PC op de KMS in Weert.

ONDEROFFICIER NAAST DE COMMANDANT

Sinds kort dus BA van 41 Pagnbat. Zijn primaire taak vindt Arno het invulling geven aan de status van "onderofficier naast de commandant". Directe contacten met bijv. de CLAS adjutant kunnen tot gevolg hebben dat urgente zaken, die snel actie behoeven, direct bij C-LAS onder de aandacht gebracht worden zonder een vaak lange administratieve en hiërarchieke procedure te moeten volgen. Voorts ziet hij zich als de informele verbinding tussen beleid en uitvoering, lees: commandant en staf en de werkvloer. "Beleid en uitvoering lopen helaas lang niet altijd synchroon. Dat is overigens 2-zijdig. Uitvoering die niet strookt met het beleid, maar ook andersom, beleid dat onvoldoende rekening houdt met de mogelijkheden en onmogelijkheden van de uitvoering".

"COMPETENTIE MANAGEMENT" HET BESTE UIT DE MENS NAAR BOVEN HALEN

Vragend naar zijn speerpunten voor de komende periode, wordt al snel duidelijk dat Arno Bos groot voorstander is van z.g. competentie management. Hij is er van overtuigd dat deze manier van ontwikkeling van personeel zijn vruchten zal afwerpen.

"Ik wil handen en voeten geven aan de kreet competentie management door het personeel m.n. op groeps- en pelotonsniveau bewust te maken van de mogelijkheid en de wijze waarop men zich kan ontwikkelen. Ontwikkelen moet je zelf doen, maar daarvoor moet je wel weten wat je kwalificaties zijn. Welke dingen ben ik goed in en welke wat minder? Waar moet en wil ik aan werken om mij verder te ontwikkelen, want doe je dat niet, dan stomp je af. Bewust worden dat je de mogelijkheid hebt om jezelf te ontwikkelen, zowel in je werk als privé. Jezelf bewust zijn van je eigen kunnen, maar misschien belangrijker nog, bewust zijn van je beperkingen. Dat is de basis om je verder te kunnen ontwikkelen en zo het beste uit de mens naar boven halen."

(.)

De sergeant operatieën (SGTOPN)

Aoo Arno Bos, Bataljonsadjutant 41 Pantsergeniebataljon.

DE SGTOPN IS DAT NU EEN NIEUW FENOMEEN? EN HEBBEN WE DAT NU WEL NODIG?

Feitelijk hebben we nu nog zo'n functionaris bij 11 geniecompagnie AMB. En eigenlijk hadden wij hem ook al bij de vroegere zelfstandige pantsergeniecompagnie'n. Tijdens de omvorming naar de geniebataljons zijn deze functies verloren gegaan, deels met het idee dat het pantsergeniebataljon veel taken van de SGTOPN over zou nemen. Ongeveer in de zelfde tijd verdween de sgt verkenningen naar het verkenningpeloton van het bataljon en werd de sgt verbindings een 'echte' verbindelaar.

Concreet betekende dat, ten opzichte van vroeger, drie ervaren genie sergeanten (der eerste klas) op compagnies niveau minder zijn.

Deze sergeanten waren zeer waardevol voor de training van (jonge) groepscommandanten, waren steun en toeverlaat voor de altijd drukke OPC'n en leerden zelf in die functie het werken op compagniesniveau.

Bij (dag) oefeningen waren zij de hulpleiders en de evaluator van het groepsop treden (niv 2).

Zo ik kan mij zelf nog goed herinneren hoe waardevol het voor mij als groepscommandant was, die extra steun. Op een afstandje keken zij toe en gaven mij net dat extra dat nodig was om mij en mijn groep op een hoger niveau te brengen. Later toen ik OPC mocht zijn, waren deze functionarissen voor mij de spiegel, steun en toeverlaat in de moeilijke en drukke tijden. Ook toen weer gaven ze mij die extra steun in de rug, en niet onbelangrijk, ze wijden mij in, in de 'geheimen' van de compagniestaf, en de besluitvorming. Daardoor begreep ik vaak veel beter het hoe en waarom. Collegae die zelf ook OPC waren geweest en hun ervaringen met mij deelden en op die manier mij, het peloton en de compagnie beter maakten. Zelf konden de 'oudere' sergeanten 1, ook ervaring op compagnies niveau opdoen, waardoor het vervullen van een Sergeant-majoor functie op compagniesniveau soepeler doorgang kon vinden. Daarnaast hadden daardoor de kernfunctionarissen uit de vierhoek meer bewegingsruimte om hun eigenlijke werk te doen. Er was voldoende capaciteit op compagniestafniveau, waardoor SMOs en CSMS minder

aan hun bureau gekluisterd waren dan heden ten dage.

Nu kunnen we de klok niet meer zomaar terugdraaien, zeker in deze moeilijke tijden. De behoefte is echter logisch en gerechtvaardigd zowel gezien vanuit het belang van de onderofficier maar zeker ook gezien vanuit de organisatie. Om dit ook feitelijk aan te tonen heeft C-41 Pagnbat een proef opgestart bij 411 en 413 pagncie met respectievelijk twee en één SGTOPN. De uitkomsten en ervaringen zullen gebruikt worden om de belangrijkste tekortkomingen in de bezetting van de compagniestaf en de ervaringsopbouw van de onderofficier weg te nemen.

Op welke termijn dit zal gebeuren zal de tijd leren. Voorspellen is altijd lastig, vooral als het over toekomst gaat. De eerste ervaringen zijn in ieder geval uitermate positief en sterken mij in het gevoel dat we hiermee op de goede weg zijn.

Facta non Verba

(.)

Terug van weggeweest. SGTOPN doet herintrede bij de Pagnacie.

Door Gerrit Beerkens

In de titel staat bewust "terug van weggeweest" aangezien we bij de vroegere zelfstandige pantsergeniecompagnieën feitelijk een dergelijke functionaris binnen het smo-bureau hadden. Deze is echter bij de omvorming naar de pagnbats verloren gegaan omdat men er (misschien achteraf onterecht) van uit ging dat de meeste taken van deze SGTOPN door de staf van het bataljon zouden worden overgenomen. In dezelfde tijd verdween ook de sgt verk naar het verkenningpeloton van het bataljon en werd de sgt vbdn een echte "verbindelaar". Concreet betekende dat, dat er plotseling 3 ervaren sgt(1) geniefuncties waren verdwenen op ciesniveau. Ervaren onderofficieren die zeer waardevol waren voor de training van (jonge) groepscommandanten, een grote rol speelden in de coaching van opc'n en door hun functie ervaring opdeden met werken op ciesniveau.

Ze waren voor de cie onmisbaar als O&T 'ers, m.n. bij het groepsop treden (niv 2), waren klankbord voor de opc'n en vormden een verbindende schakel tussen ciestaf en de pelotons. Zij waren redelijk goed op de hoogte van de "geheimen" en het besluitvormingsproces op ciesniveau en konden op die manier een vertaalslag maken naar de collega's bij de pelotons, waardoor

beleid en uitvoering beter op elkaar afgestemd konden worden. Veel werk werd ook uit handen genomen van de csm en smo, waardoor deze meer bewegingsruimte hadden om hun eigenlijke primaire taken uit te voeren. Daarbuiten bood het voor de SGTOPN persoonlijk ook voordelen. Hij kon zich immers inleven op het functioneren binnen de ciestaf en zich op die manier voorbereiden op een toekomstige functie als csm of smo.

VERSTERKEN GENIE-ADVIESCAPACITEIT

Maar zoals gezegd, zijn deze functies indertijd uit de organisatie verdwenen. Steeds meer wordt echter het gemis aan ervaren onderofficierscapaciteit op compagniestaf niveau pijnlijk duidelijk. Dat heeft er o.a. toe geleid dat C-OTCGenie, in zijn hoedanigheid als Genie-autoriteit, een nota geschreven heeft waarin hij voorstelt om behalve de "structurele inbedding van Advanced Search" (oprichting EARS-pelotons) ook de "Genie adviescapaciteit" te versterken, door de staf van de pagnacie uit te breiden met een tweetal functies, t.w. de STOO INLN en de STOO GNOPN.

Vooruitlopend op een definitieve beslissing daaromtrent heeft

C-41 Pagnie besloten een pilot met de SGTOPN te starten bij zowel 411 als 413 Pagnie. De conclusies en ervaringen die daarbij worden opgedaan zullen worden meegenomen in het besluitvormingsproces, dat hopelijk zal leiden tot definitieve terugkeer van deze functie bij de pantsergenie.

Bij 411 is sinds augustus j.l. Sgt 1 Ronald Rijkers belast met deze functie. En hoewel er (nog) geen functiebeschrijving bestaat, heeft hij een duidelijk beeld voor ogen van wat er van hem verwacht mag en kan worden. "Voorop wil ik stellen, dat in mijn ogen de SGTOPN een ervaren sgt 1 moet zijn. Iemand die behalve op een aantal andere functies gedaan moet hebben met een zo breed mogelijke ervaringsopbouw. Iemand ook met ruime uitzendervaring" aldus Rijkers.

Functioneel gezien moet de SGTOPN :

- kunnen meedenken in het O/T proces binnen de cie,
- als vraagbaak en klankbord kunnen dienen voor de veelal jonge op en pc,
- de op coachen bij de begeleiding van zijn gpcn,
- ontwikkelen van de O/T van de pelotons,
- pelotonskader ondersteunen in het geven van genie-advies, m.n. tijdens missies.

Door deze taken wordt de smo behoorlijk ontlast, maar ook voor de persoonlijke ontwikkeling biedt het grote voordelen. "Dit is waarschijnlijk mijn laatste functie tot ik in aanmerking kom voor een sm-functie. Op deze manier kan ik mij op een gedoseerde wijze inleven om te werken op cienesniveau, zodat ik straks als csm of smo niet voor grote verrassingen kom te staan," zo vertelt Rijkers.

"IK HEB HET GEVOEL DAT ER NAAR MIJ GE- LUISTERD WORDT, DAT IK ER BIJ HOOR"

"Hoewel ik in principe wordt aangestuurd door de smo, heb ik een redelijk grote vrijheid van handelen. Dat komt omdat we bij 411 werken met projecten. Ik krijg bijv op grond van een aantal richtlijnen en doelstellingen door de cc, de opdracht om een oefening voor te bereiden. Dat doe ik dan in al zijn facetten. Het maken van een planning, programma, benodigde middelen, terreinen etc. Het daaruit voortkomende plan wordt gepresenteerd aan de ciestaf en cc. Na eventuele aanpassingen en bijstellingen volgt het akkoord voor uitvoering en wordt door de plv cc het stafproces aangestuurd m.b.t. de daadwerkelijke voorbereiding en uitvoering. Dat werkt erg prettig en geeft mij veel voldoening van mijn werk. Ik heb het gevoel dat er door mijn kennis en ervaring geluisterd wordt naar mijn mening en ik voel me daardoor ook deel van de ciestaf. Vooral de veelzijdigheid van de functie maakt

het extra interessant. De contacten met de pelotons, de advies-functie richting csm, smo en cc, maar ook de externe contacten bijv tijdens het uitvoeren van verkenningen," aldus een enthousiaste Rijkers.

OUDERE SGT 1, VEEL ERVARING," X-3" (=LAAT- STE FUNCTIE VOOR BEVORDERING TOT SMI)

Dat zouden de criteria moeten zijn om op de functie van SGTOPN geplaatst te worden. Ronald Rijkers is zo iemand. Hij is 34 jaar, getrouwd en is net vader geworden van een wolk van een dochter. Hij komt op bij de cavalerie als een van de laatste dienstplichtigen in 1995, dient vervolgens zijn tijd uit bij de infanterie om aansluitend in 1996 BBT'er te worden. Hij wordt geplaatst bij 102 Constrcie als lasser/plaatwerker en wordt later IT'er (Installatietechniek). In 2001 gaat hij naar de KMS en wordt in 2002 gpc bij 104 Constrcie. In de periode 2004 – 2008 is hij 1 jaar gpc en 3 jaar opc bij 111 Pagnie. Aansluitend wordt hij instructeur bij de VTO KMS GN (ABOO) tot aug 2010.

DE JUISTE MAN OP DE JUISTE PLAATS

Ook aan uitzendervaring ontbreekt het Ronald Rijkers niet. Zo was hij uitgezonden in:

1998	EFOR als Sld IT met 102 Constrcie in Macedonië
2000	KFOR-2 als Sld IT met 102 Constrcie in Kosovo
2003	ISAF-6 als gpc constrgpc, Kabool
2007	TFU-3 / TFE-4 als opc in Deh Rawod

Aan het enthousiasme van Sgt 1 Rijkers zal het zeker niet liggen, maar laten we hopen dat de ervaringen en conclusies van deze pilot sel zullen bijdragen aan de definitieve terugkeer van de SGTOPN bij de pagm.

(.)

Load Handling Systems for military applications

During the disaster relief operations in Haiti the Rough Terrain Container Handler, RTCH, of our business area Kalmar played a vital role to get all kind of disaster and human relief material in vast quantities into Haiti.

With totally devastated harbours there was no other effective and efficient pieces of equipment than the RTCH of Kalmar that was able to perform on this scale and for several months thereafter.

The Kalmar RT240 reachstacker has unequalled features:

- Unloads ISO containers in longitudinal direction from vessels;
- Fords in 2 meters water;
- Drives through 90 cm of mud;
- Handles 20' and 40' ISO containers up to 24 tonnes.

Cargotec is the world leader in the demanding field of (military) logistics with their business areas:

- Hiab - load handling @ vehicles;
- MacGregor - load handling @ vessels;
- Kalmar - load handling @ terminals.

Cargotec UK Ltd
Cargotec Industrial Park
Ellesmere, Shropshire
SY12 9JW, UK
Tel: +44 1691 623 100
Email: gboenquiries@cargotec.com

Cargotec UK Ltd (Netherlands office)
P.O. Box 141
5530 AC Bladel
Tel: 0497 362 135
E-mail: frank.van.dongen@cargotec.com

www.cargotec.com

we keep cargo on the move™

KALMAR RT240 RTCH unloading landing vessel

World Food Project Operations in Haiti

KALMAR RT240 RTCH unloading vessels via pontoons

Recovery Operation using the RTCH

Bijzonder portret voor het Geniemuseum

Door Hans Sonnemans, museummanager

Vorige maand heeft het Geniemuseum uit een particuliere collectie een bijzonder portret aangekocht. Het is een zogenaamd pastel. Voor de minder ingewijden: gemaakt met pastelkrijt ofwel een zacht soort krijstift. Het portret is van een bekende genist en gemaakt in oktober 1944 tijdens zijn gevangenschap in het krijtsgevangenkamp Langwasser bij Neurenberg, Duitsland.

Het portret uit 1944: Kapitein Lohmeijer in het proefuniform 1938 van de Pontonniers.

Op 15 mei 1942 werden 2027 officieren, die op 10 mei 1940 in actieve dienst waren geweest, gevangen genomen en afgevoerd naar het krijtsgevangenkamp. Twee jaar eerder hadden deze officieren hun erewoord gegeven om niets tegen de Duitse bezetter te ondernemen. Dat erewoord werd geacht te zijn ingetrokken bij hun nieuwe gevangennamen. Terugzending naar Nederland bleek alleen mogelijk als men voor een tweede maal een verklaring op erewoord zou tekenen. Hierin moest worden verklaard dat men gedurende de oorlogstoestand met het Duitse Rijk op geen enkele wijze, direct op indirect, aan de strijd zou deelnemen. Veel officieren weigerden dit en brachten drie lange jaren in het kamp door.

Kapitein der pontonniers H. Lohmeijer was zo'n officier. Als pionierofficier werd hij voor de oorlog ingedeeld bij het Korps Pontonniers en Torpedisten, dat vanaf 1929 weer bij de Genie is teruggekeerd. In oktober 1944 maakte de 1^e luitenant G. Ruijrok van de Militaire Luchtvaartafdeling een portret van hem, tijdens hun verblijf in het krijtsgevangenkamp. Het portret toont Lohmeijer in een bijzonder uniform, namelijk het nooit officieel ingevoerde proefuniform 1938, met de uitmonstering van een kapitein der Pontonniers. Het is tijdens zijn krijtsgevangenschap speciaal voor hem (in Nederland) gemaakt.

Na de oorlog werd Lohmeijer een bekende genist. Als geoeftend tekenaar hield hij zich in 1946 onder andere bezig met de emblemen van de nieuw opgerichte Koninklijke Landmacht. Hij werkte hierbij samen met de bekende militaire vormgever Frans Smits. Samen tekenden zij onder meer voor het ontwerp van alle baretemblemen, waaronder dus ook de emblemen van Genie (algemeen), Fortificatie, Pioniers en Pontonniers.

Als kolonel bekleedde hij tussen 1953 en 1955 de functie van Hoofd Centraal Bouwbureau en gaf toen onder meer leiding aan de bouw van de kazerne in

Generaal Lohmeijer als Inspecteur der Genie (1955 – 1958)

Schaarsbergen. Daarna werd hij bevorderd tot brigade-generaal en vervulde tot 1958 de functie van Inspecteur der Genie. In 1965 overleed hij, op 66-jarige leeftijd.

Lohmeijer-helm
Generaal Lohmeijer bij zijn afscheid in 1958. Hij biedt hierbij een Romeinse helm aan, die momenteel te zien is in de collectie van het Geniemuseum

Met de aankoop van het pastel-portret, door steun van de Stichting Vrienden van het Regiment Genietroepen, wordt de herinnering aan een bekend genist in ere gehouden. Een oud-Inspecteur der Genie die letterlijk vorm heeft gegeven aan de na-oorlogse emblemen van de genie. Daarnaast is het portret op zichzelf een bijzonder uniformkundig en historisch document., herinnerend aan een donkere periode in de Nederlandse geschiedenis.

Tijdens het regimentsdiner van de Vereniging Officieren Genie, eind november j.l. werd het portret formeel aangeboden door regimentscommandant Kolonel Tjeerd de Vries aan Bgen bd Gert de Gilde, voorzitter van Stichting de Historische Genieverzameling.

(.)

1976-2010
34 jaar